Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 234. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го ГРУДНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 9, 1983 No. 234. VOL. XC.

ВІДБУВСЯ Х ВЕЛИКИЙ ЗБІР ОУН

Торонто. (Президія Х ВЗУН). — В днях 24-28 листопада 1983 року відбувся в Канаді Х Великий Збір Українських Націоналістів.

Вибрані, згідно з устроєм ОУН, делегати прибули з країн Европи, Австралії, Південної і Північної Америк.

Учасниками Х ВЗУН були представники і представниці різних поколінь; ті, які брали участь у відродженні Української Держави в 1917 - 20 роках, ті, які перед і в часі Другої світової війни відстоювали права українського народу на державну самостійність в рядах повстансько-військових чи революційно-політичних формацій, і врешті ті, які народилися поза межами України, але для яких служіння українському народові — є головним обов'язком їхнього життя.

На пленарних сесіях Х-го ВЗУН були виголошені три доповіді: „Завдання ОУН на відтинку державного плянування", „До ідейно-стратегічних заложень Українського Націоналістичного Руху" і „Ситуація на рідних землях і ми". Вичерпна дискусія над доповідями ствердила співзвучність позицій українського руху спротиву в Україні з ідеологічно-програмовими та стратегічно-політичними позиціями ОУН, не зважаючи на те, що між тими формаціями немає організаційного пов'язання.

Праці окремих комісій Х ВЗУН закінчились рядом практичних висновків і рекомендацій для посилення дії ОУН на основному фронті боротьби з окупантом в Україні: на скріплення і розбудову членської мережі ОУН, зокрема серед молодшого покоління; на розбудову дії на міжнародному відтинку, серед урядів, політичних кіл і серед громадськости країн, де діє членство ОУН; на посилення дії українських робітників в допомозі поневоленому українському народові і визискуваному робітництву в Україні.

Сорокові роковини смерти в нацистському концентраційному таборі Саксенгаузен заступника голови ПУН д-р Олега Кандиби-Ольжича та 20-ті роковини смерти голови ПУН сл.п. полк. Андрія Мельника рішено відзначити в 1984 році цілою системою Українського Націоналістичного Руху, присвятивши окрему увагу для створення по всіх країнах фундації чи інституту ім. О. Ольжича.

Х ВЗУН відмітив успішні вияви солідарного протесту Українських Церков, організованої громадськости і українського політичного світу проти сталінського народовбивства понад сім мільйонів українського селянства в 1932-33 роках та сучасного посилення політики русифікації і „злиття націй", які проводить комуністична партія і уряд СССР. Участь українських дисидентів в тих протестах додатково вказує на спільний фронт української громади у вільному світі з українським рухом спротиву. Цей позитивний факт вимагає від української спільноти посилення боротьби за звільнення сотень невинно переслідуваних і караних учасників руху спротиву чи їхніх родин.

Х ВЗУН доручив Проводові Українських Націоналістів продовжувати послідовну протидію всім виявам російсько-комуністичного імперіялізму; закликати до співдії всі поневолені і загрожені народи на спільному фронті боротьби проти спільного ворога. З історичними сусідами ладнати взаємини на базі пошанування права на повну державну суверенність всіх народів на їхніх територіях.

Х ВЗУН доручив Проводові Українських Націоналістів продовжувати заходи за посилення координації дії українського політичного світу в боротьбі з окупантом України, а членству ОУН робити заходи для збереження і скріплення дії Світового Конгресу Вільних Українців.

Х ВЗУН заапелював до українського народу в Україні підтримати вияви дії українського руху спротиву; посилити протидію русифікації і політиці злиття націй, закликаючи на той фронт боротьби всіх українців без огляду на їхні політичні переконання, бо це бій за душу цілого народу, за „бути чи не бути" українській нації.

Х ВЗУН схвалив дотеперішню дію ПУН та складових формацій Українського Націоналістичного Руху, які проявили в останніх чотирьох роках многогранну діяльність.

Х ВЗУН вибрав нові керівні органи ОУН під керівництвом голови Проводу Українських Націоналістів Миколи Плавюка.

17—ТА ПЛЕНАРНА СЕСІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ ТРИВАЛА ВІСІМ ГОДИН

Торонто. (О.К.). — В середу, 30-го листопада ц.р., перед початком IУ Світового Конгресу Вільних Українців відбулася цілоденна сесія Секретаріяту СКВУ, на якій верифіковано протокол із ХУІ Пленарної Сесії, схвалено прелімінар бюджету на чергову каденцію і обширно оговорено прийняття подань декількох організацій в члени Секретаріяту СКВУ. Без спротивів прийнято в члени СКВУ Товариство Українських Інженерів, Українське Патріярхальне Світове Об'єднання, Лігу Жінок Канади, Пласт у Великій Британії і Фундацію Волі.

Члени Секретаріяту не могли однак погодитися на прийняття в члени декількох інших організацій, а зокрема великий спротив представників Організацій Визвольного Фронту викликало подання про прийняття Української Американської Координаційної Ради. В цій справі відбулася широка дискусія і голосування, в якому не дійшло до узгіднення і тому залишено рішення пленумові IУ СКВУ. Також на цій сесії Секретаріяту представники Організацій Визвольного Фронту запротестували проти членства в СКВУ організацій системи Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій з приводу знеславлювання українських героїв та визвольної боротьби в їхній пресі. Усі намагання Митрополита УКЦеркви в Канаді Максима Германюка довести до злагодження того внеску та порозуміння обидвох сторін не увінчалися успіхом і тому справу залишено до вирішення пленуму СКВУ, як ще одну із неузгіднених справ. Про праці статутової комісії звітувала її голова Іванна Рожанковська і ряд пропозицій цієї Комісії не були однозгідно прийняті, за виїмком одної, а це точки 24 про склад і компетенції Статутової комісії.

Подано також до відома Секретаріяту голів поодиноких комісій IУ Конгресу: Програмової — Володимир Мазур; Статутової — І. Рожанковська; Резолюційної — проф. Микола Чировський; Верифікаційної — Іван Винник; Номінаційної — Стефанія Савчук, і Прав Людини — сен. Павло Юзик.

Микола Плавюк подав також запропонованого Президією Секретаріяту на предсідника IУ СКВУ Ярослава Білака, на кандидатуру якого, погодилися одноголосно всі члени пленуму Секретаріяту.

Не зважаючи на те, на першій пленарній сесії IУ СКВУ в середу увечері делегат ТУСМ Роман Зварич поставив пропозицію обрати предсідником IУ СКВУ Аскольда Лозинського. Ця пропозиція була відкинена президентом СКВУ мгром Іваном Базарком тому, що згідно зі статутом узгіднені схвалення Секретаріяту не можуть бути предметом змін чи дискусій пленуму СКВУ.

На цьому закінчено цю восьмигодинну сесію Секретаріяту і приступлено до формального відкриття IУ СКВУ.

Війська СССР зазнали великих втрат в Афганістані

Ню Делі, Індія. — Совєтські війська в Афганістані намагалися минулого тижня витіснити афганських повстанців з долини Шомалі на північ від столиці Кабулю, але були змушені відступити, зазнавши великих втрат в людях і військовому матеріялі. Ці повідомлення передали, як звичайно, дипломати на спеціяльній пресовій конференції для західніх кореспондентів, яких не допускають до Афганістану, почавши з дня нападу совєтських військ на цю країну наприкінці грудня 1979 року.

Інформатори заявили, що відомості, які вони отримали зі своїх посольств у Кабулі, говорять, що совєтський наступ, підтриманий летунством, гелікоптерами, танками і артилерією, розпочався минулого тижня, але вже в п'ятницю совєтські війська поверталися з пораненими і вбитими.

Кількість втрат не опублікована, але очевидці в Кабулі говорять, що вантажні машини привезли до кабульських лікарень велике число поранених совєтських вояків. Втрати повстанців не відомі.

Дипломати заявили, що щонайменше 20 совєтських вояків були захоплені повстанцями в полон або самі піддалися. Щонайменше 25 танків були знищені та три або чотири гелікоптери були зістрілені.

Згідно з основними правилами подачі повідомлень про події в Афганістані, не подається дипломатичних джерел, ні їх посольств. Такі щотижнечі спеціяльні пресові конференції є одним із джерел отримання інформації про події в Афганістані. Бо тоді, як тривожні події в Ливані чи на Близькому Сході взагалі дістають широке висвітлення з різних безпосередніх офіційних та кореспондентських джерел, афганські, не менше тривожні події, не мають доступу для західніх кореспондентів, майже нічого не говорить про них совєтська пропагандивна машина, мовчить також маріонетковий кабульський режим.

ПЛЯНУЮТЬ ПЕРЕСУНУТИ ПІХОТИНЦІВ В ЛИВАНІ

Вашінгтон. — Начальники об'єднанного штабу почали опрацьовувати пляни переорозміщення американської морської піхоти в Бейруті зі становищ на бейрутському летовищі на безпечніші становища або на спеціяльні кораблі при берегах Ливану.

Офіційні представники Адміністрації президента Роналда Реґена повідомили в середу, 7-го грудня, що ці пляни покищо в стадії розробки і не дійшли ще до Крайової ради безпеки, де їх обговорять разом з президентом Р. Реґеном, але одночасно відомо, що ці пляни дістануть схвалення там. Ці ж офіційні особи також сказали, що в даний час не розглядається жадних плянів виведення американської морської піхоти і закінчення її місії в Ливані.

Плян розміщення морської піхоти в іншому місці викликаний рядом військових, політичних і дипломатичних вимог. Офіційні особи назвали такі основні причини, які викликали необхідність зміни становищ американських контингентів у міжнародних силах збереження миру в Ливані:

• Зростаюча затривоженість високих військових старшин курсом політики і подій в Ливані. Вони побоюються, що може розвинутися ситуація, подібна до в'єтнамської, в якій політичні та військові цілі неясні, військові сили недостатні або обмежені, а громадська підтримка відсутня.

• Зростання затривоження в Конгресі після того, як американське летунство збомбардувало сирійські становища протилетунської оборони минулої неділі, що підняло рівень конфлікту в Ливані.

• Явне затривоження серед союзників, які також мають свої контингенти в міжнародних силах миру в Ливані — Франції, Італії та Британії.

Основною проблемою для розв'язання Радою крайової безпеки і Президента — це зрівноважити відчутну присутність військових сил ЗСА в Бейруті з безпекою морської піхоти, тобто цих сил.

В той час, як у Вашінгтоні розробляються пляни переорозміщення морської піхоти в Ливані взагалі, 1,800 морських піхотинців, які служили дотепер там, повернулися в середу, 7-го грудня, до ЗСА, а інші зайняли їх місце.

СОВЄТСЬКІ ВОЯКИ РОЗКАЗУЮТЬ ПРО ВБИВСТВО ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В АФГАНІСТАНІ

Ню Йорк. — У вівторок, 5-го грудня ц.р., тут у приміщенні Фрідом Гавз відбулась пресова конференція з двома совєтськими вояками, які здезертирували в Афганістані і окружними дорогами дісталися до З'єднаних Стейтів Америки в надії на отримання політичного азилю в цій країні.

Ніколай Ришков

Головними героями дня були Ніколай Ришков і Александр Воронов. Ришков служив в Афганістані тільки один і пів тижня, щоб зорієнтуватися, що він не може бути учасником цієї „брудної війни", що її ведуть совєтські окупаційні війська, яких, як повідомляють пресові агентства, нараховують біля 150,000 вояків. Він бажав якнайскоріше видістатися з тієї країни. Не зі страху, як це він заявив, бо служба в саперних частинах не була такою небезпечною і він безпосередньо не зустрічався в боях з мугаджінами, тобто членами руху спротиву для визволення Афганістану з-під совєтської і комуністичної окупації, але він не бачив цілі, за яку треба загубити життя сьогодні чи завтра. Одного дня він вийшов з кінотеатру і знайшов по довгих трудах, шлях на волю.

Другий совєтський вояк А. Воронов мав подібні заміри. Перекладачем й інтерпретатором на цій конференції була Людміла Торн, яка в останньому часі три рази без дозволу урядових комуністичних чинників в Кабулі побували в Афганістані, переводила інтерв'ю з дизертирами із совєтської армії і допомагала у їхньому звільненні. Інформації про втечу совєтських вояків в Афганістані появлялися вже раніше, а в останньому часі вони стали частим явищем. „Мені відомо про принаймні 80 вояків, які тепер перебувають в руках повстанців, але їхнє число напевно вище", — заявила Л. Торн кореспондентам.

Н. Ришков додав, що „ніхто з вояків не хоче служити в Афганістані і кожний мріє про втечу та шукає для цього відповідної нагоди. „Нам говорили, що ми маємо обороняти південні кордони Совєтського Союзу перед американськими і китайськими імперіялістами, але, приїхавши до Афганістану ми на очі не бачили ані одного американського чи китайського вояків. На моє запитання наші старшини пояснювали, що це тому, що вони перебрані в цивільні одяги і воюють як партизани. Очевидна брехня була така наявна, що вона нікого з вояків не переконувала", — заявив Ришков, додаючи, що совєтським воякам наказують вбивати цивільне населення, яке, мовляв, симпатизує і допомагає партизанам. „В Афганістані, як ніде перед тим, ми зрозуміли облудність політики нашого уряду", — заявили втікачі, які цілком не жалують, що зробили таке відважне рішення.

В АМЕРИЦІ

ПРОФСПІЛКА АМЕРИКАНСЬКА федерація праці Конґрес індустріяльних організацій (АФЛ-КІО) внесла скаргу до суду на федеральну Аґенцію для збереження довкілля (ЕПА) за занедбання справ прочищення 16-ох занечищених хемікаліями місцевостей, у яких живуть переважно робітники, в тому числі члени АФЛ-КІО. Вже раніше було доказано, що у 10-ох місцевостях, яких в оскарженні не називається, є загрозливі для здоров'я мешканців хемікалії. Багато з мешканців хворіють на рака та інші хвороби, а молоді жінки народжують дітей-калік. Справу скарги найбільшої профспілки ЗСА розглядатиме окружний суд в Ню Йорку.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, багато сенаторів і конґресменів та членів дипломатичного корпусу взяли участь у заупокійній Службі Божій, яка правилася за душу покійного довголітнього конґресмена Клемента Заблоцкого, демократа з Висконсину і голови Комісії закордонних зв'язків в Палаті Репрезентантів, який помер в суботу, 3-го грудня 1983 року, після сильної атаки серця. Біля 500 осіб, в тому числі ближча і дальша родина К. Заблоцкого, взяли участь у цьому пошануванні. Тіло згаданого конґресмена буде перевезено до родинної місцевості у Мілвокі і там похоронене на місцевому кладовищі.

СЕНАТОР ҐЕРІ ГАРТ, демократ з Колорадо, і конґресмен Леон Панетта, демократ з Каліфорнії, виступили із закликом до лідерів Сенату і Палати Репрезентантів скликати негайно Конґрес на наради для обговорення ситуації на Близькому Сході, зокрема в Ливані, де воєнні дії набирають загрозливих форм. Лідер республіканської більшости в Сенаті Говард Бейкер і спікер Палати Репрезентантів Томас О'Нілл, які мають право скликати позачергову сесію Конґресу, знаходяться поза Вашінґтоном і їхнє становище до цієї справи не відоме. Сен. Гарт закликав однак своїх демократичних лідерів в обидвох палатах прибути до Вашінґтону, не зважаючи на становище Бейкера і О'Нілла.

АМЕРИКАНСЬКА МЕДИЧНА Асоціяція (АМА), яка відбуває свої наради в Лос Анджелесі, Каліфорнія, проголосувала за знесенням в судах часто вживаної оборонцями справи психічної хвороби підсудних, щоб таким чином відкласти процес, або цілком його уневажнити. Асоціяція вважає, що без попереднього бадання ніхто не може, крім лікарів-спеціялістів, ствердили чи дана особа є психічно хвора. Проти цього рішення протестували адвокати і, як не дивно, психіятри.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН не поновив номінації до федеральної Комісії громадянських прав Марі Люїз Смит, колишнього керівника Республіканської партії і відому з її виступів проти нуклеарного озброєння, хоч, як кажуть деякі законодавці, первісно він обіцяв залишити її в цій Комісії. На місце М. Смит Р. Реґен найменував Естеру Ґонзалес-Аррой Баклі, вчительку з Тексасу. Активісти за громадянські права засудили у принципі усунення М. Смит, кажучи, що Президент не дотримав слова і що Білий Дім хоче такого складу Комісії, яким можна б керувати. Речник Білого Дому, який не бажав бути названим, сказав, що М. Смит не погоджувалась на кандидатуру Кларенса Пендлтона, який досі виконував функцію голови у згаданій Комісії.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР маленької караїбської держави Сейн Кіттс, зустрінувся у Вашінґтоні з президентом Роналдом Реґеном і просив його, щоб З'єднані Стейти Америки залишили довше свої військові частини в Ґренаді, бо його й подібні маленькі держави все ще побоюються інфільтраціїі, а навіть інвазії комуністичної Куби чи Нікараґуа, яка поспішно озброюється. Покищо американський Уряд не змінив свого становища і реченця відтягнення військового контингенту з Ґренади до 23-го грудня ц.р. Прем'єр Кеннеді Сіммондс, покликаючись на перехоплені на Ґренаді документи, заявив, що Куба ще й досі не виреклася наміру захоплення цілого караїбського простору під свою ідеологічну і мілітарну контролю.

СЛУЖБОВЦІ ФЕДЕРАЛЬНОЇ Служби Інвестиґацій перевели арешти серед робітників нуклеарної станції в Діябло, Каліфорнія і викрили велику кількість наркотиків, зокрема кокаїни і маріхуани. Покищо ФБІ придержало 13 осіб, які мали займатися перепачкуванням і продажем наркотиків серед 8,000 робітників затруднених на цій станції. У справу продажу наркотиків були заміщані також сторожі, тобто місцева фабрична поліція.

У СВІТІ

СПРАВА ВИКРАДЕННЯ трьох тонн золотих зливків вартістю приблизно 38 мільйонів долярів із складу на летовищі Гітров біля Лондону, Британія, п.воли починає роз'яснюватися. Лондонська поліція заявила у вівторок, 6-го грудня, що з грабежем зв'язана охорона складу. Шість осіб вже арештовані. Поліція твердить, що головним серед охоронців, які причетні до пограбування, є 31-літній Антоні Джан Блек, який разом з іншими п'ятьма охороняв склад під час пограбування ранком 26-го листопада, коли озброєна банда без будь-яких труднощів вивезла зі складу золото та інші дорогоцінності, докладно знаючи про всі подробиці охорони та сиґналізації.

КИТАЙ ОФІЦІЙНО повідомив у вівторок, 6-го грудня, про те, що обмін відвідинами між президентом Роналдом Реґеном і китайським прем'єр-міністром Чао Ці-янґом відбудеться, як заплянувано, не зважаючи на незадоволення відповіддю Вашінґтону на протест Китаю відносно недавнього рішення Конґресу підтримувати Тайван. Речник міністерства закордонних справ Китаю заявив, що Чао відвідає ЗСА наступного місяця, а президент Р. Реґен запрошений в Китай на квітень наступного року.

ВІЙСЬКОВИЙ УРЯД генералів у Туреччині передав у вівторок, 6-го грудня, владу цивільному урядові після понад трьох років перебування при владі. Президент Кенан Еврен, який керував державним переворотом 1980 року, заявив, що військові з „чистим серцем" передають владу новообраному парляментові. У зверненні до народу президент Еврен заявив, що військова рада виконала всі свої обіцянки, які вона дала після захоплення влади 12-го вересня 1980 року, включаючи зобов'язання відновити демократію.

УРЯД ІНДІЇ ПОВІДОМИВ у вівторок, 6-го грудня, про те, що він арештував трьох високих військових старшин, обвинувачених у передаванні військових таємниць чужоземному урядові. Міністер оборони Індії Рамасвамі Венкатараман відмовився назвати країну, на користь якої працювали запідозрені, але індійські газети повідомили, що інформації передавалися Сі-Ай-Ей. Інформації відносилися в основному до закупленої Індією зброї в Совєтському Союзі. Арештована також одна висока цивільна особа.

ТРИ ПОЛУДЕНКИ IУ СКВУ БУЛИ ВИЯВОМ СПІВПРАЦІ КАНАДСЬКИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ УСТАНОВ

Торонто. (О.К.). — В рамках IУ СКВУ відбулися три полуденки для делеґатів та гостей Конґресу, і кожний з тих полуденків мав інший характер та був спонзорований іншими чинниками. Це вказувало на важливе значення і силу української етнічної групи не лише в Канаді, але й в цілому світі, доказом якої був багатолюдний IУ Світовий Конґрес Вільних Українців із своїми понад 600 делеґатами з понад 20-ох країн вільного світу.

(фота: ред. Юрій Зарицький, „Український Тижневик")

Привіт виголошує Пол Мікі. Сидять (зліва) Владика Ізидор Борецький і прем'єр Онтаріо Вілліям Дейвис. Стоять (зліва) пластуни-ровериcти: Микола Білянюк, Леся Бабяк і Роман Матківський.

Перший спільний полуденок в четвер, 1-го грудня ц.р., був спонзоровани зарядом міста Торонто і Місцевим Відділом Комітету Українців Канади, а господарем його був Теодосій М. Волошин, який постійно веде радіопрограмою в Торонто. Після відспівання національних славнів і тосту за королеву Єлисавету, програму полуденка відкрив д-р Орест Рудзік, голова Відділу КУК у Торонто, а молитву провів Владика УКЦ Ізидор Борецький.

Серед почесних гостей полуденку були посадники поодиноких частин міста і околиці, як також радник міста Торонто. В імені посадника Торонто вітав присутніх радний Василь Бойчук, підкреслюючи, що місто Торонто, в якому живе біля 80,000 українців, називають малою Україною. Він теж повідомив, що посадник міста з уваги на IУ СКВУ проголосив цей тиждень „Українським тижнем", а український національний прапор має перед міським ратушем. В імені посадника метропольного Торонто привіт склав член Міської ради Д. Шей. Головну доповідь на першому полуденку, який проходив під кличем вкладу українців у розвиток Торонто виголосив мгр Андрій Грегорович, голова одного відділу бібліотеки Торонтонського університету і редактор англомовного журналу „Форум", який обоснував численними фактами довгі роки праці українців, як великої і сильної етнічної групи в місті Торонто. У розваговій частині виступила недавно прибула з України бандуристка Галина Шмір, яка відспівала при супроводі бандури декілька пісень і здобула щирий аплявз публіки. Заключну молитву першого полуденка провів Владика УПЦ Володимир Ділович.

У п'ятницю 2-го грудня ц.р., спонзором полуденка був провінційний уряд Онтаріо, а провадив ним Мирослав Дяковський, директор Відділу багатокультурности в уряді Онтаріо. Полуденок відкрив д-р Петро Глібович, голова Провінційної Ради КУК, зазначуючи, що в провінції Онтаріо живе тепер біля 200,000 українців. Вступну молитву провів Владика І. Борецький, господар вніс тост за

(Закінчення на стор. 5)

М. СУРМАЧ ЗУСТРІНЕ МОЛОДЬ

Ню Йорк. — В суботу, 10-го грудня ц.р., Мирон Сурмач буде мати зустріч з учнями Школи Українознавства тут в авдиторії школи св. Юра о год.л 11:30 вранці.

Запрошені є також пластуни і сумівці, також старші громадяни. М. Сурмач буде роздавати яблука і мед для пильних учнів і буде грати на бандурі стародавні пісні.

У наступному числі Українського Тижневика:

In The Weekly, December 11:

- Complete coverage of the Fourth World Congress of Free Ukrainians: stories on congress sessions, ecumenical service and rally in memory of the 7 million victims of the Great Famine, congress banquet, Human Rights Commission session.
- Part II of Dr. Myron B. Kuropas's article on the resettlement of Ukrainian displaced persons following World War II.
- From our pages in 1940.
- Conclusion of Nestor L. Olesnycky's analysis of the Kungys denaturalization case.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На терезах історії

Перше ніж нашу діяспору, особливо в Америці, зустріне лявіна поминальних вечорів, присвячених великому майстрові слова — Миколі Бажанові (1904-1983) слід на нього подивитися ще й з іншого боку, а не тільки з боку літературного, мовного, культурного. Бо так довго, поки ми не вибороли своєї держави і не втішаємося свободою творчости, ба більше, поки ми все ще йдемо шляхом Голготи, серед нас буде більшість таких, що кажуть: нам не уникати в оцінці культуротворців також критерія політичного. Не уникнути нам в оцінці вкладу Бажанового ще й підходу патріотичного українського, бо були в його діяльності і користи і шкоди для нашого народу. Про користи ми знаємо з багатьох статтей, рецензій і просто згадок про цього визначного поета з України також з цього боку кордону, бо ніхто не може заперечити високої майстерности його творів. Про це аж гримить пеан в книзі „Розстріляне відродження" Юрія Лавріненка для Миколи Бажана „багатиря нашої поезії". Але навіть такий звеличник Бажана, як цей автор, мусів, правди ради, написати, що тільки Бажанові з усіх українських письменників вдалося „уникнути не тільки... кулі, ґрат чи колючого дроту на Соловках, а, й,... остатися при владі". Бажан був перший, який написав „пісню про Сталіна", і не одну. Бажан був перший, що розпочав ґльорифікацію раптом модної в СССР, по помахові „чарівної" сталінової палички, грузинської поезії, відразу збагнувши своїм спритом, де гроші і де слава. Він переклав „Витязь у тигровій шкурі" Шота Руставелі, і переклав дуже добре. Переклад з Ш. Руставелі і появився в той саме час, як в СССР була поширена „дурійка" з усим грузинським: діти по школах мусіли вивчати пісеньку „Суліко", бо „Сталін любив цю пісню", і співати її не тільки по-українськи, але і в перекладах на російську мову та навіть в оригіналі. Все це в той час, коли все українське національне заганялося в підпілля, все нищилося, а найгірше — ворог не зупинився навіть перед тим, щоб знищити четвертину українського народу на початку 1930-их років. Так само відразу після закінчення Другої світової війни вимагав Бажан у промові в Об'єднаних Націях видачі української підсовєтської еміґрації для розправи в Москву. І це лише незначна частина з усього поетового життєпису вірного вислужництва перед червоним окупантом України, за що й був він двічі нагороджений „сталінською премією" та дев'ятьма (!) орденами, з того п'ять „орденів Леніна" ...

А проте, не зважаючи на все це, Бажана ніхто не зможе „викинути" з української літератури. І тут, як це не прикро прийняти українцям-патріотам із загостреним національним почуттям, так стається тому, що Бажан, як і Тичина, Первомайський чи Сосюра, поруч вислуги ворогові, все таки створили непромінальні вартості літературні. Найкраще пояснив таку ситуацію Юрій Яновський в „Майстрі корабля", де він дав монолог про службу „Нареченій", службу „культурі нації", яка каже не раз продовжувати творити, не зважаючи ні на що, і робити все, щоб зберегтися, бож обірване життя покличе за собою і обірвану творчість. В такому світлі дехто може виправдувати і... вислужництво перед ворогом

Але з другого боку, ми тепер, у 50-ліття Українського голокосту 1932-33 років, часто-густо з жалем і докором пригадуємо собі і світові, що тодішній президент Рузвелт визнав якраз тоді ж, у 1933 році, Совєтський Союз. І нам це болить. Як же більше повинен нас діткнути факт вислужництва перед спричинниками Великого голоду — большевиками тих таки українців, які не з далекої Америки, як Рузвелт, а таки зблизька оглядали страхітливий геноцид проти українського народу, все те спустошення бачучи з... власного вікна. Ніколи Україна не зможе цього вислужникам забути, але й не відкине тієї частини їхньої діяльности, яка дала певну користь українській культурі. Тож важитиметься все добре і все зле на терезах історії. А тоді можна буде без помилки побачити, яка шалька терезів переважить у кінцевому підсумку.

ЗА ОСТАННІ 10 ДНІВ іранські втікачі, які виступають проти режиму аятолли Хомейні, виступають перед різними комісіями ОН з надією, що їм вдасться проштовхнути резолюцію в Генеральній асамблеї, яка засуджує сучасний Іран за „важкі порушення прав людини". Для підтримки і конкретних доказів у користь такої резолюції іранський вчений професор політичних наук у Швайцарії д-р Казем Раджаві представив 76-сторінковий список прізвищ 7,746 осіб, які були страчені в Ірані від часу перемоги революції проти шаха, тобто від червня 1981 року. Сам список коштував життя 25 осіб, які збирали відомості про страчених.

Михайло Кучер

БОЛГАРІЯ ОСТАННІЙ ПЕВНИЙ САТЕЛІТ

Коли газети пишуть про Болгарію, то твердять, що це останній вірний сателіт Москви. Атентат на Папу інша справа. В Болгарії нема навіть натяків на національну незалежність, нема дисидентів, петицій до уряду комітетів захисту прав людини. Болгарія єдина країна совєтського бльоку, в якій після Другої світової війни не сталося чогось вартого уваги світу. Болгарія типова совєтська країна. Земля Болгарії націоналізована на 98 відсотків.

У цій країні розрізняють три фази встановлення і закріплення комунізму. Третя фаза існує й по сьогодні. Становище Живкова не загрожене. Просто Живков при владі поки того хоче Москва. Він прагматик, багато пише. Досі вийшли друком 23 томи його „вибраних" творів. У тому він навіть догнав Леніна. Проти нього не протестують також тому, що дещо піднявся життєвий рівень певної категорії населення.

Живков дуже рухливий. Їздить, промовляє, „відкриває" мости, школи, тисне руки, сміється. Щось є в ньому від Хрущова.

Стратегічне положення Болгарії вимагає великої політичної еквілібристики. Країна не має спільного кордону зі Совєтським Союзом, вона оточена ворожими країнами. 1944 року село бунтувалося проти режиму. Колективізацію проваджено у період „десталінізації". Мільйони селян залишили село і приїхали до міста. Індустрія потребувала робітників. Ті селяни, які залишились на землі, різали худобу, щоб не дати її колгоспам. А де худобу відібрано силою, селяни нападали на хліборобські кооперативи, щоб таку відібрати. Влада відповідала терором. Багато людей виїхали закордон. Еміґрувало 35,000 жидів і 150,000 турків.

Під час жнив влада мобілізує міське населення на збір кукурудзи і бавовни. І все одно поля повні незібраного врожаю, а на жнива влада також посилає студентів, учнів, військо, робітників. Це зветься фронтом і все одно треба купувати пшеницю за кордоном. Нічого нового і дивного для „переможного соціялізму".

Як всюди в „соціялістичних" країнах, болгари крадуть завжди і всюди. Заробітна платня мізерна.

Болгарські ліси майже винищено. Ожебраченим селянам влада була змушена дати дозвіл на присадибні клаптики землі. Як наслідок деякі селяни залишили колгоспи і цілком зайнялися працею на своїх городчиках.

Орна земля Болгарії поділена поміж 144-ма агромисловими комплексами. Кожна з них має біля 26,000 гектарів. 1976 року 30 відсотків населення Болгарії працювало на землі.

„Нова" болгарська соціялістична людина зовсім не шанує державної власности. В одному з міст Болгарії крадіж досягла 33,323 левів на злодія, при чому нормальна заробітна платня 100 левів. За злодійство судять, але безуспішно. Люди не бояться красти, не бояться міліції, не бояться судів. А ще 20-30 років тому боялись.

У Болгарії бракує журналістів. Сміливіші кажуть — нам заборонено писати правду.

Алькоголізм просто фантастичний. В Софії зареґістровано десять тисяч алькоголіків і спожиття алькоголю все зростає.

Газети і журнали — „сірий потік", безконечні безглузді статті, наповнені цитатами „клясиків" та директивами, які мало хто, або й ніхто не виконує. „Сірий потік" заливає також літературу. Партійні ідеологи пишуть, що ворог чатує і треба вважати. Ворог також в середині нас — захована опозиція, не виявлена голосно. Захід перелякався успіхами Болгарії (купівля збіжжя за кордоном) і хоче Болгарію знищити.

Трудно сказати як довго Болгарія залишиться вірним німим сателітом Москви. Для виконання своїх директив партія потребує армію апаратчиків. Нарід та релігійні люди мусять мовчати. На щоденних прикладах видно, що зменшується „інерція страху". У партії нема віри, запалу та жертвенности, які були зараз після приходу до влади. Церкви відкрито. Антирелігійна пропаґанда помітна мало, зокрема на провінції. Вліті багато туристів, зокрема з СССР. Почуваються досить певно, майже господарями, але ходять великими групами. Так само окремо лежать на пляжах.

Іван Головінський

РОЗУМ І ПОЧУВАННЯ ЯК РУШІЙНІ ЧИННИКИ НАШОЇ ДІЇ

II.

В психодинамічному розумінні „Я" є тим чинником, який контролює і унапрямлює наші почування, щоб їхній вияв був згідний із потребами та вимогами суспільно-культурної та етичної поведінки. Вимоги суспільно-культурної та етичної поведінки є окреслені поняттям „супер-іґо" або „над-Я".

Самозрозуміло, що динамічне співвідношення поміж „ід" і „іґо" триває ціле наше життя, а його вислідом є душевна боротьба в обставинах, які створюють конфлікти поміж бажаннями і вартостями. В конфліктних ситуаціях, коли у конфронтації із дійсністю нам загрожує почуття меншевартости, наше „Я" підсвідомо стосує засоби самооборони. Такими засобами, згідно із психодинамічною теорією, є забуття, раціоналізація, ідентифікація, концентрація уваги і зусиль на минулому, а не на сучасному чи майбутньому. Вже Фройд звернув увагу, що забуття є універсальним засобом оборони нашого „Я". Цей принцип знайшов свій вислів у широко поширеному прислів'ї, що „час — це найкращий лікар".

Ми уживаємо раціоналізації, коли маємо сумніви у правильності нашого поступовання, але наша гордість чи амбіції не дозволяють нам піти на компроміс. Тоді ми часто заспокоюємо себе думкою, мовляв, — усі так поступають, або знову ж „я мушу це зробити, бо ніхто інший від мене цього не зробить".

Ідентифікація або порівнювання себе до впливових чи історичних постатей дає нам почуття самопевности, або заспокоює наші бажання впливати на інших.

Зосереджування усієї уваги на минулих помилках, а не на сучасному чи майбутньому, є своєрідним засобом оборони нашого „Я". Така людина звичайно спихає усю вину за сучасний стан на хиби і помилки інших в минулому радше, ніж намагається розв'язувати проблеми сучасного для майбутности.

Фізіологічний напрямок пояснювання почувань був опрацьований такими фізіологами і невропсихологами, як Каннон, Бард, Павлов, Люрія, Айзенк та іншими. В загальному вони пояснювали, що те, що ми називаємо „почуваннями", є вислідом нашого усвідомленя тих фізіологічних процесів і перемін, які відбуваються в нашому організмі, коли ми сприймаємо для нас позитивні або неґативні явища. При цьому ці вчені уважають, що питання здорового емоційного функціонування не є питанням відсутности або наявности таких чи інших почувань, а радше їхнім правильним співвідношенням. Згідно з їхньою думкою, позитивні і неґативні почування є глибоко закоріненими механізмами самозбереження організму.

Третім напрямком пояснювання людських почувань є так звана когнітивна школа. Цей напрямок бере до уваги основне співвідношення поміж розумом і почуваннями, як рівнож вплив психологічних і соціологічних чинників на почування в процесі суспільної еволюції.

В залежності від сили психологічних і суспільних впливів почування можна поділити на три категорії або степені. До першої категорії можна зарахувати ті почування, які в основному мають фізіологічне підґрунтя, як наприклад, гони. У другій категорії є почування, в яких переважає психологічний мотив, але в основі яких є фізіологічні первні. До третої категорії можна зарахувати ті почування, які є виключно психологічні по своїй природі, як наприклад, абстрактні і естетичні почування, відчуття добра, краси, гармонії, чи їм подібні.

Як людина реаґує на обставини в щоденному житті і якими почуваннями вона кермується, — залежить від багатьох скомплікованих чинників, як наприклад, темперамент, психічне і фізичне здоров'я, виховання, рівень освіти, світогляд та їм подібні.

Кожна людина в щоденному житті робить рішення, навіть не замислюючись, яку ролю у даному рішенні відограє розум, а яку почування. На жаль, часом люди на відповідальних суспільно-громадських, наукових чи політичних становищах керуються більше почуваннями, ніж розумом. Навіть тоді, коли самі сумніваються, чи правильно вони поступають, — все таки оправдують свої рішення вимогами „принципової" поведінки. Правда, є випадки, коли людина повинна і мусить бути принциповою у своїх поступованнях, але таких випадків не є багато. На жаль, часто під впливом наших почувань, наприклад, гніву, упередження чи особистої образи, — поведінку, яку можна б окреслити словом „впертість", ми називаємо „принциповістю".

Треба завжди пам'ятати, що наша мова є символічною, закодованою системою порозуміння. Позитивні та неґативні характеристики слів є часто питанням відтіні або степеня, а рідко коли категоричним запереченням одного поняття другим. Наприклад, означення таких слів як „довір'я" і „наївність", „впертість" і „витривалість" часто інтерпретуємо по-різному, в залежності від обставин чи наших переконань.

Наша поведінка і наші вислови повинні бути вислідом розумної застанови і ніколи — не під впливом хвилевих почувань. Одначе, на жаль, так не є. Часто люди на відповідальних становищах самі не хочуть пізнати свої хиби. На тому терпить ціла громада, чого, на превеликий жаль, ми ще до сьогодні не навчилися із нашої історії.

ЗУСТРІЧ НА НАЙВИЩОМУ рівні членів Европейської економічної спільноти закінчилася у вівторок, 6-го грудня, в столиціл Греції Атенах, не прийшовши до згоди у справах сільсько-господарської політики Спільноти та британської вимоги перегляду бюджетних фондів. Згідно з офіційними оцінками, нездатність прийти до згоди 10-ох країн Спільного ринку поставила цю організацію перед повним банкрутством з огляду на найважчу політичну кризу в 26-літній історії цієї організації.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Тріюмфальний успіх опери „Запорожець за Дунаєм" в Едмонтоні

Не буде перебільшенням, коли скажу, що успіх опери „Запорожець за Дунаєм" у Едмонтоні був дійсно тріюмфальний. Добре виконання цілого складу опери та професійних солістів заслуговує на велике признання. Хор „Дніпро" відзначив 30-літній ювілей свого існування, яке збігається зі знаменною датою першої постановки опери „Запорожець за Дунаєм" Семена Гулака-Артемовського, що відбулася 14-го квітня 1883 року в Петербурзі, рішив поставити цю оперу і тим відзначити ці дві знаменні дати.

Постановка опери „Запорожець за Дунаєм" відбулася у великій залі ювілейної авдиторії в днях 27-28 жовтня ц. р. У головних та побічних ролях виступали такі артисти: Леонід Скірко — бас; Ганна Колесник — сопрано; Марта Кокольська-Мусійчук — сопрано; Богдан Чаплинський — тенор; Микола Фабрика — баритон; Андрій Сорока — баритон; Максим Колесник і Марк Пар.

Партію Одарки професійна артистка Ганна Колесник виконала з великим чуттям та благородністю; голос її звучав красиво й вільно з чудовою експресією, але часом відчувалося невизначену інтонацію через надмірне вібрато.

Леонід Скірко в ролі Карася був майже бездоганний, захоплюючий. Голос його звучав змістово-характерні і справляв гарне й миле враження на слухачів. Дует Карася й Одарки, технічно і музично важкий до виконання, звучав зіграно й дуже добре, створюючи прекрасний ансамбль з оркестрою.

Марта Кокольська-Мусійчук провела партію Оксани вдумливо й мило. Її добре школений голос звучав гарно і приємно, хоч подекуди верхні нотки звучали дещо стиснено і понижено. Якістю в артистки слід вважати ясну дикцію і цілком осмислену гру. В дуеті Андрія і Оксани М. Кокольська старанно і вільно виконувала свою ролю, разом з партнером створюючи відповідний романтичний настрій. Спів їх звучав настроєво і приємно, за що публіка нагороджувала їх рясними оплесками.

Богдан Чаплинський вміло й енерґійно виконав ролю Андрія. Драматичний його голос, добре вишколений, звучав ефектно, захоплюючи силою темпераменту. Добра виразна дикція, вдумливе фразування забезпечило артистові признання і успіх.

Ролю Султана вдало провів професійний артист Микола Фабрика. Чудової барви голос, чисте і благородне його звучання насправді підкорило слухачів. В його співі відчувається добра школа, майстерність урізноманітнити характер звуку, який звучить зовсім природно, красиво й свіжо.

Андрій Сорока в ролі Ібрагіма Алі виявив себе глибоко шляхетним характером та добрим актором; гарний барвистий його голос робив приємне враження на слухачів; чиста інтонація, виразна дикція та добре фразування характеризує співака.

Максим Колесник дуже гарно вив'язався з свого завдання в ролі Селіґ-Аґа. Своєю мистецькою грою створив комічний тип євнуха, зміною свого голосу і характерними рухами надав спеціяльного характеру своїй ролі, що публіці дуже було до вподоби.

Марк Пар у ролі Гасана своєю появою на сцені та особистою манерою гри вніс багато світлости та гумору, відразу здобувши симпатію у глядачів.

Треба признати, що найбільшої похвали заслуговує хор „Дніпро", що був добре підготовлений хормайстром Марією Дитиняк, під керівництвом маестра Володимира Колесника, і оркестри, що чарувала красою звуку і стрункістю акорду. Хори звучали добре зіспівано з характерною інтерпретацією. Особливо чудово прозвучала пісня „Ой, пущу я кониченька". Цю пісню хор виконав з великим чуттям і ніжністю.

Жіночий хор звучав чисто й ніжно, у доброму стилі, хоч подекуди сопрани силою своїх голосів покривали цілий ансамбль, що творило деяку незбалянсованість звукового акорду. Треба підкреслити, що найкраще в розумінні сценічному пройшли масові сцени у другій і третій діях. Барвисті народні строї на тлі прегарних декорацій творили казково-гарний образ українського села, який залишиться на довго у пам'яті глядачів. Кольоритність і стилізовання костюмів завдячуємо Радомирові Білашеві і Надії Цинцар, при співпраці Лесі Винничук і Миколи Пріця.

Декорації виготовив артист-маляр Еміль Теліжин з Торонто. Вони були в реалістично-казковому стилі і справляли велике враження на глядачів. Особливо чаруючі були декорації при зміні освітлення, а повітряна перспектива так і вабила в даль за далекий Дунай.

Окреме признання треба дати танцювальному ансамблеві „Черемош", що майстерно виконував народні танці у другій і третій діях. Добра хореографічна техніка, уклад керівника ансамблю Річарда Вацко, їх прецизійність і ґраціозність рухів надали ансамблеві великої майже професійної якости.

На велике признання заслуговує маестро Володимир Колесник, який при наполегливій праці переміг усі труднощі та довів свою працю до великого успіху.

(Закінгення на стор. 6)

Іван Стебельський

ВІД КОМІТЕТУ ДО „БАБИН ЯР ПАРКУ" В ДЕНВЕРІ

IV.

Слідували часи медової співпраці. Ми часто зустрічалися у ділових справах і узгіднено вирішували різні проблеми відносно дальшої розбудови парку, включаючи його остаточний проєкт, виготовлений архітектом Сатору Нішіта, японцем із Сан Франсіско.

Саме відкриття парку плянувалося на вересень 1981 року, у 40-ліття жахливої трагедії. Крім ділових, ми також мали кілька товариських нарад у приватних домах, ціллю яких було краще один одного пізнати й обмінятися думками про стан українсько-жидівських відносин.

У міжчасі ми були змушені організувати фінансові засоби, а в першій мірі 10,000 долярів, що ми зобов'язалися у першій умові внести до управи міста як нашу початкову контрибуцію на виконання написів на ґранітних монолітах.

Саму збіркову, добре заплановану, акцію ми почали на терені Денверу під керівництвом д-ра А. Мосійчука дуже вдалим і добре зорганізованим та культурно переведеним бенкетом у одному з найкращих місцевих готелів, десь при кінці жовтня 1980 року. На нього, крім численної української публіки, ми запросили Г. Ґінзбурґ з чоловіком, Арні Зейлера з дружиною, представника посадника міста й директора парків з дружиною. Бенкет пройшов дуже успішно й зробив велике враження як на Г. Ґінзбурґ, так і на інших запрошених гостей, що може вперше мали нагоду в товариській атмосфері зустрічати українську денверську громаду. На бенкеті присутні члени нашої громади добровільно задеклярували майже 8,000 долярів на потреби парку. Загально сам український Денвер склав на парк 11,372.29 дол.

Загальну збірку ми проголосили відповідним комунікатом в українській пресі Америки, Канади й Европи. Рівночасно ми звернулися до громадян, і вони почали поміщувати свої дуже добрі статті на тему трагедії Бабиного Яру й самого парку в Денвері. Вони дуже спопуляризували справу парку й нашого комітету в українській громаді. Крім цього ми написали й вислали на знані адреси майже 1,500 листів — матеріялів у справі збірки до різних наших інституцій та громадян.

Справа парку й змагань за українську правду нашого комітету стала голосною і актуальною. Не диво, що так зорганізована акція принесла дуже позитивний і стихійний відгук серед нашої численної громади у вільному світі. Громадяни зрозуміли, що поперше мається до діла з унікальною справою, а подруге, що десь там у далекому Денвері твориться історія і наш комітет потребує як моральної, так і матеріяльної зорганізованої допомоги.

І так спонтанно — з Америки, Канади, а навіть з Европи — почали прибувати чеки й поштові перекази, а з ними теплі й щирі листи — ґратуляції з побажанням успіху й витривалости допровадити справу до успішного закінчення. Зголошувалися добровільці до переведення збірока в деяких місцевостях як у Дітройті, Чикаґо, Лос Анджелесі, Гюстоні, Гартфорді, Нюарку, Ютиці, Філядельфії, Ст. Пітерсбурзі, Лігай Веллі, Елизабеті, Ню Йорку члени громад організацій та Відділів УККА переводили збірки й присилали нам гроші. Заслуговує на увагу батько нашого члена І. Малькута, який в Ню Йорку роздав понад тисячу нами виданих летючок і в цей спосіб зібрав і переслав нам поважну готівку. В деяких містах у акцію збірки включилися місцеві радіові українські програми, як, наприклад, у Пітсбурзі, в Чикаґо й Лос Анджелесі, що заохочували наших громадян жертвувати на цілі парку.

Всі ті намагання у скорому часі дали позитивні висліди, бо зібрано 41,194.29 доляра, що дало нам змогу не лише успішно вив'язатися з наших зобов'язань відносно будови парку, але також винести рішення фінансово допомогти здобути відповідні матеріяли й приготовити до друку книжку „Бабин Яр" в Україні", що її взявся написати секретар нашого комітету Ю. Мошинський.

Історичним днем для нашої громади й комітету був день 12-го грудня 1980 року, а саме зустріч з посадником міста й вручення йому банкового чека на суму 10,000 долярів, як наша контрибуція на цілі парку. Це ми виконали, не зважаючи на деякий спротив Фундації, що домагалася передачі чека на їхні руки. В цій зустрічі взяли участь усі члени комітету. Присутнім, крім посадника міста був також директор парків Джо Чіянчо й перший заступник президента Фундації Алан Ґас. Цим актом наш комітет став твердою ногою у запроєктованому парку та заманіфестував перед Управою міста свою співпрацю з жидівською громадою.

Співпраця продовжувалася і 26-го січня 1981 року відбуто чергову зустріч з представниками Фундації, що на ній в першій мірі узгіднено дату відкриття парку — 4-го жовтня 1981 року та обговорено й затверджено цілу програму відкриття і нашу участь у ньому. В зв'язку з тим наш комітет рішив запросити ґенерала Петра Григоренка як головного промовця від української громади. В тому напрямі, як і відносно самої програми відкриття пороблено відповідні заходи. Виринула думка спровадити хор наших бандуристів з Дітройту й треба було перевірити можливості такого заходу. Комітет видав до преси відповідний комунікат про дату відкриття парку й його програму, а також опісля проголосив три збіркові листи жертводавців на парк. Заплянувано широку програму з нагоди приїзду до Денвера ген. П. Григоренка для поширення інформацій про українські справи.

У тому самому часі зачалася безперебійна кампанія проти спільного парку як з боку місцевих жидівських організацій, так і передусім совєтського КҐБ, що його трибуною стали „Вісті з України". Звідтіля, майже у кожному числі, нападали брудною лайкою, цькуванням і брехливими інсинуаціями на голову комітету, приписуючи йому різні злочини та коляборантство з нацистами під час Другої світової війни. Усіма їм доступними силами старалися розбити й знищити ідею спільного українсько-жидівського парку, поширюючи ненависть і непорозуміння поміж двома народами; проливали крокодилячі сльози над могилами погибших жидів, приписуючи більшість злочинів українським націоналістам. Конечно хотіли мене особисто скомпромітувати, щоб в той спосіб засіяти недовір'я і розбити наш комітет.

Я не буду тут повторювати тих брехливих нападів; зазначу тільки, що вони систематично повторювалися увесь час аж до відкриття самого парку, але своєї цілі не осягнули. Ми є певні, що деякі члени Фундації добре знали про цю кампанію та, сприймаючи її як чисту провокацію, ніколи не дали мені до пізнання, що моя особа є небажана й вони мені не довіряють.

(Продовження буде)

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ч. 15. ГРУДЕНЬ 1983

АМЕРИКАНСЬКА ДОПОМОГА МУЗЕЄВІ І НАША ЖЕРТВЕННІСТЬ

Управа Українського Музею на сторінках преси та у своїх річних звітах ретельно інформує своїх членів та жертводавців яку допомогу, коли, від кого і на що Музей одержав. Робимо це у переконанні, що такі інформації зміцнюють у наших членів та приятелів почуття задоволення та гордости, що інституція, яку вони підтримують, здобуває признання, її діяльність є на такому рівні, що може зацікавити американські кола і дістати від них фінансову підтримку.

Справді, запитаймо себе, скільки українських установ здобули собі таку підтримку від американських урядових та приватних фундацій? Скільки є українських установ, програми яких притягають стільки неукраїнських відвідувачів із різних частин світу? Скільки є таких українських імпрез та програм, щоб їх відзначала американська преса, телевізія і радіо? "New York Times" двічі описував великодню програму Українського Музею. Писали про неї також "Daily News," "Village Voice," "Cue Magazine." Найголовніші телевізійні станції (2, 4, 5, 7, 9 і 13) показували курси писанкарства та виставку писанок у нашому музеї.

Щоб дістати грошову допомогу від американських установ, не вистачить написати до них листа. Ці установи нікому не дадуть допомоги, тільки тому, що прохач її потребує. Вони вимагають довести їм, що програми Українського Музею збагачують культурне життя Америки, принаймні в Ню Йорку, що всі вимоги, які треба виконати, щоб одержати допомогу, Музей точно виконує.

Як відомо, в Америці писання прохань інституцій про дотації стало окремою професією, яка вимагає вміння описати програму, для якої прохають допомоги, заплянувати докладно її кошти, подати кваліфікації осіб, відповідальних за неї. На щастя, Марія Шуст, директор нашого Музею, вивчила, що і як треба робити, і вона виконує цю функцію бездоганно. Завдяки її умінню, наш Музей здобув дуже добру славу в американських колах. Тому Нюйоркська Стейтова Мистецька Рада з кожним роком підвищує допомогу, від 5,000 дол. вперше одержаних 1977 року до цьогорічної допомоги в сумі 39,500 дол. Директор музею мусить, крім того, періодично писати звіт, як дотацію використовується. Все мусить бути вираховане „до цента". Інспектори стейтової агенції, яка дає нам допомогу, заходять до музею офіційно для інспекції і неофіційно як відвідувачі, щоб перевірити, чи музей виконує свої завдання, чи його хтось відвідує, чи є досить осіб на різних курсах тощо.

Проте не лише високий професійний рівень є важливий. Не менше важливою є також підтримка української громади. Якщо б представники американських установ побачили, що українська громада не дорожить своїм музеєм, не дбає за збереження і показ світові здобутків української культури, не підтримує фінансово цю установу, вони перестали б їй допомагати.

Американська політична й суспільна система вимагають активности громадян. Самі громадяни мають дбати за задоволення своїх релігійних, культурних, розривкових та інших потреб, за піклування своїм здоров'ям, за забезпечення на старість і т.п. Завдяки цій вимозі і нечуваній активності американського громадянства постали і діють університети, опери, театри, музеї, шпиталі, школи і т.п. Лише недавно державна влада, стейтова і федеральна, почала давати деяку фінансову допомогу з умовою, що громадянство, тобто зацікавлені даною ділянкою особи, складатимуть свої пожертви. Американські офіційні дотації мають здебільша характер „дорівняльних фондів" (matching funds), тобто їх сума обумовлена тим, скільки самі громадяни жертвують.

Іншими словами, допомога Українському Музеєві від американських установ залежить від того, наскільки українське громадянство його фінансово підтримує.

Цю справу пригадуємо, бо вже чути голоси, мовляв, Українському Музеєві не потрібно наших пожертв, бо він дістає допомогу від „американців". Часто такі зауваги можна почути від людей, які завжди шукають якогось виправдання, щоб не жертвувати. Але є такі, що в добрій вірі можуть думати, що дійсно треба скерувати наші пожертви для установ, яким ніхто не допомагає.

Кожний жертводавець повинен добре приглядатися, кого і які програми він чи вона своїми пожертвами підтримує, яка з них користь. Нема сумніву, що Український Музей виконує добру роботу, зберігаючи об'єкти української культури й показуючи їх світові.

Важливими є також пляни та перспективи розвитку нашого Музею. На сторінках УМ вже не раз була мова про пляни поширення Музею: заснування історичного й образотворчого відділів, про некучу потребу більшого приміщення, найкраще окремого будинку і про створення Фундації (яка складалася б з фондів імени поодиноких громадян), відсотки з якої забезпечували б дальше існування Музею. Якщо б нам вдалося здійснити ці пляни, можна мати надію, що допомога від американських агенцій була б більша. Чим більший музей, тим більша допомога.

Досі наш музей збагачувався подарованими об'єктами. Проте останнього часу щороку він видавав по кілька тисяч долярів на придбання рідких і вартісних об'єктів, потрібних для доповнення колекції. В майбутньому, зокрема коли існуватиме образотворчий відділ, купівля картин чи скульптур становитиме важливу позицію в видатках музею.

З усіх цих причин допомога українського громадянства нашому Музеєві — це справа його дальшого існування і розвитку. Не буде цієї допомоги, не будемо виконувати наших завдань у Музеї на доброму професійному рівні, ніхто не згадуватиме про його існування, ніхто не даватиме дотацій, і Український Музей зійде з культурної мапи Ню Йорку. Залишиться тільки жаль, що ми не використали нагоди інформувати світ про українську культуру в час, коли існувало зацікавлення нею.

Повторю те, що вже раніше писав. Існування і дотеперішній розвиток музею української культури в столиці усього світу — це осяг, на який спроможні великі державні народи. Що це здійснено дрібними пожертвами емігрантів — це в аналах історії унікальне явище. Воно є виявом наших здібностей та ідейности тих кількох тисяч наших громадян, які жертвують на всі вартісні установи й акції і створюють великі діла, навіть коли десятки тисяч інших „сплять на волі" і шукають усяких причин, щоб виправдати свою скупість і свій практичний матеріялізм.

Б. Ц.

Музей улаштовує екскурсії під керівництвом своїх співробітників для груп від 10 до 40 осіб. Зголошуватися щонайменше два тижні наперед.

Мирон Куропась, Марія Шуст і Христина Певна відбирають фотографії для виставки „Історія української іміграції в Америці".

Підготовлення виставки „Історія української іміграції в Америці"

Уже два роки Музей збирає фотографії для виставки „Історія української іміграції в Америці", що відкриється 19-го лютого 1984 року. Зібрано понад тисячу фотографій, одна з найстаріших зроблена 1895 року в Пенсильванії.

„Старі фотографії такі цікаві, дають відчуття доби, показують наших піонерів", каже співробітниця Музею Христина Певна, яка завідує колекцією фотографій.

Куратор виставки Мирон Куропась, директор Музею Марія Шуст і Христина Певна мали важке завдання відібрати з-понад тисячі фотографій яких 300-350 для виставки, таких, що ілюструють різні аспекти життя українців в Америці.

Мирон Куропась закінчує роботу над ілюстрованим каталогом виставки, який подає коротку історію української іміграції в Америці і містить коло 250 фотографій.

Музей і далі збирає фотографії для своєї колекції.

Майбутній кіноартист Іван Голяк (2-ий ряд, 2-ий зліва) у групі спортсменів при Організації молодих українських націоналістів, 1934 рік, Гемтремк, Миш.

Одна з найдавніших фотографій у колекції Музею, 1895 рік. Родина Баволяків у день хрищення малої Анни. Містечко McAdoo, вугледобувний район Пенсильванії. Дарунок Анни Баволяк-Янкович.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ДІСТАВ ФІНАНСОВУ ДОПОМОГУ ВІД ВАШІНҐТОНУ

Федеральна Установа Institute of Museum Service повідомила Український Музей, що на календарний рік, який починається від жовтня ц.р., він дістане допомогу в сумі 21,114 дол. на поточну працю. Минулого року Музей дістав від цієї установи 20,000 дол., а позаминулого — 15,393 дол.

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА НА ВЛАШТУВАННЯ ПЕРЕСУВНИХ ВИСТАВОК

У кінці вересня Музей дістав листа від Geraldine Dutch Foundation з повідомленням про те, що ця фундація приділяє Музеєві 15,000 дол. на пересувні виставки в Ню Джерзі при умові, що Музей збере пожертви на ці виставки на суму 30,000 дол. Отже завдання членів і друзів Музею посилити збирання коштів на цю мету. Адміністрація має домовлення з трьома музеями в Ню Джерзі (у Трентоні, Морріставні і Монматі) про улаштування в цих музеях виставок об'єктів українського народного мистецтва.

„Я щаслива, що я українка"

Протягом останніх місяців у Музеї, як видно із записів у Книзі відвідувачів, побували туристи з Англії, Канади і різних стейтів Америки — Пенсильванії, Фльориди, Каліфорнії.

Записів українською мовою небагато. Є такі:

„Чудове і цікаве. Варто було приїхати з Кларіону (Західня Пенсильванія)".

„Яке щастя, що знайшлися українці поза межами батьківщини, що хочуть і вміють докласти старань для збереження слави свого народу". (Торонто).

Більшість записів у Книзі відвідувачів зроблено англійською мовою. Подаємо в перекладі:

„Я щаслива, що я українка" (Пенсильванія).

„Справді чудово. Боже благослови Україну та її народ". (Ню Джерзі).

„Хай живе Україна". (Стейтен Айленд, Н.Й.).

„Це чудово, що я можу сказати, що я українка" (стейт Н.Й.).

„Один зі кращих здобутків нашої української культури і джерело інформації про неї у ЗСА".

„Я радий, що мав щастя відвідати Ваш Музей і побачити його виставки. Яка прекрасна культурна спадщина показана. Бажаю, щоб вона завжди зберігалась у ЗСА".

Деталь вишивки з колекції музею на привітальній картці

Фонд дитини Об'єднаних Націй (UNICEF) випустив надруковану в Швайцарії кольорову привітальну картку з зображенням деталі вишитого рушника. На звороті напис англійською, французькою і еспанською мовами: „Деталь з вишивки на рушнику XVII століття з Київщини. Надруковано з ласкавого дозволу Українського Музею в Ню Йорку на користь Фонду дитини Об'єднаних Націй".

Директор Музею Марія Шуст розповіла, що років два тому до Музею зайшли представники UNICEF, які захопилися виставленими вишивками і попрохали дозволу сфотографувати деякі експонати, щоб пізніше використати знімки на картках. За кілька тижнів до Музею прийшли фотографи і витратили чимало часу на вибирання і фотографування вишивок.

Довго про цю справу нічого не було чути. Несподівано кілька тижнів тому до Музею прийшла від UNICEF пачка карток із зображенням деталі вишивки.

Мистецька родина Кричевських — виставка і доповіді

Тиждень Українського Музею у Філядельфії, що його влаштував 67-ий Відділ СУА, розпочався у п'ятницю 14 жовтня 1983 року ввечері в Українському Освітньо-Культурному Центрі і був присвячений творчості Василя Кричевського старшого, видатного українського маляра і архітекта. Відкрилась триденна виставка його графічних праць і малюнків його онуки Катерини Кричевської-Росандіч.

Вадим Павловський прочитав ілюстровану сотнею прозірок доповідь про Василя Кричевського старшого, почавши з короткої розповіді про мистецьку родину Кричевських: Федора Кричевського, брата Василя Кричевського старшого, синів останнього — Миколу та Василя і онуку Катерину Кричевську-Росандіч.

Доповідач назвав Василя Кричевського старшого людиною ренесансу — відродження української культури, українського народного мистецтва. Звертаючись до першоджерел цього мистецтва, Кричевський був новатором у своїх архітектурних проєктах, в оформленні приміщень, у проєктах для текстильних виробів (килими, вибійки, вишивки тощо); був новатором в українській книжковій графіці, творцем гербів, печаті і грошей Української Народної Республіки. Був видатним малярем, оформлював театральні постановки і створив національну українську мистецьку кінематографію.

Лідія Макаренко говорила про художницю Катерину Кричевську-Росандіч.

Мистецька виставка тривала до неділі 16 жовтня. В ту ж неділю біля українських церков у Філядельфії продавали жетони УМ. Увесь прибуток з програми призначений на розбудову УМ. Вадим Павловський повідомив, що планує передати частину репродукцій графічних праць Василя Кричевського старшого Українському Музеєві.

Графічні праці Василя Кричевського старшого

1912 рік

1929 рік

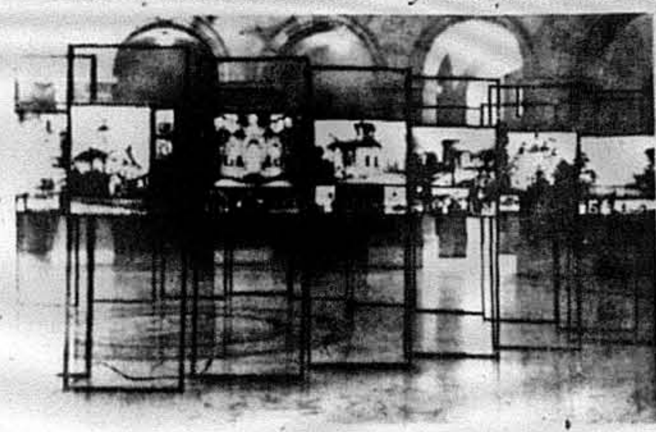

1930 рік

1951 рік

Виставка „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" у Вашінгтоні

Під час меморіяльного тижня у Вашінгтоні, яким відзначувано 50-річчя голоду на Україні, від 25 вересня до 1 жовтня у Рассел Ротонді (будинок Сенату) відбувалась виставка УМ „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва".

До улаштування виставки спричинилося двоє: Наталія Даниленко, член Управи УМ і заступник голови Крайового громадського комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду, керівник комісії виставок цього комітету, а також працівник Сенату, українсько-американський діяч Євген Іванців. Виставку спонзорував сенатор ЗСА з стейту Ню Йорк Альфонс Д'Амато.

Виставка „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" підкреслює, що руйнування церков у Києві і по всій Україні, особливо інтенсивне в 1930-их роках, і штучний голод, жертвою якого були мільйони селян, були частиною єдиного походу комуністичної влади проти України.

Одночасно у Вашінгтоні у Кеннон Ротонді (Палата представників) відбувалась виставка документів і публікацій про голод 1932-33 років, яку упорядкував Джеймс Мейс, науковий співробітник Українського Наукового Інституту Гарвардського університету, який працює над проблемою голоду на Україні.

Виставка українських килимів

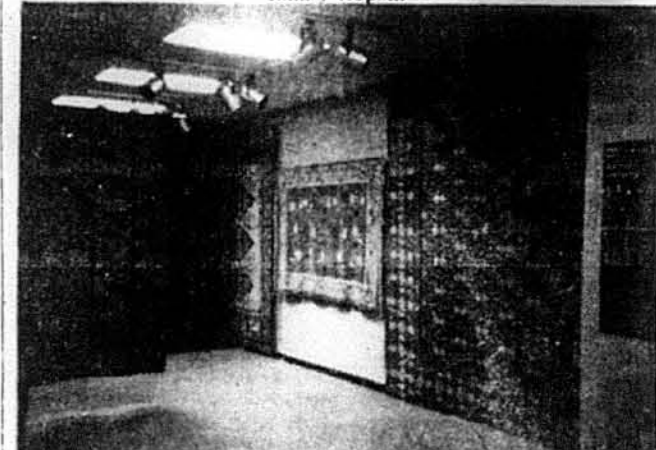
Виставку українських килимів на 4-му поверсі урочисто відкрито 17-го вересня 1983 року і вона триватиме до лютого 1984 року.

Виставлено 15 килимів, з них п'ять виконано у кооперативній килимарській майстерні „Гуцульське мистецтво" в Косові у 1930-их роках. Цю майстерню заснував Михайло Куриленко, політичний емігрант з Центральної України. У майстерні виробляли килими не тільки за гуцульськими зразками, але й за взірцями з різних земель України і за проєктами українських мистців. На виставці показаний килим, виконаний за проєктом Олени Кульчицької.

Після того, як комуністична Москва захопила Західню Україну, Михайло Куриленко був заарештований і зник у тюрмі.

Михайло Куриленко, директор майстерні „Гуцульське мистецтво". Був заарештований комуністичною владою 1939 р. і зник у тюрмі.

Виставка українських килимів на 4-му поверсі Музею.

ПОПРАВКА

В останньому „Календарі" Українського Музею має бути що виставка „Історія української іміграції в Америці" відкриється у неділю, 19 лютого 1984 року. Виставка українських килимів триватиме до лютого 1984 року.

Адреса Музею: 203 Second Avenue New York, N.Y. 10003.
Tel. (212) 228-0110

Музей відкритий від середи до неділі включно від 1-ої до 5-ої год. по полудні.

ВИДАЄ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Редаґує Комісія Преси і Публікацій
Адреса: 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Проща українського католицького собору Пресвятої Родини

Із 17-го вересня до 3-го жовтня ц.р. український католицький собор Пресвятої Родини, при допомозі католицького Бюра подорожей з Вашінгтону, провів 17-денну прощу до Святої Землі (Ізраїля), Йорданії, Царгороду (Істамбулу) та Риму. Ціль нашого паломництва була, щоб з нагоди тисячоліття хрищення України і Святого року випросити у Пресвятої Родини з Назарету помочі у здійсненні всіх наших плянів у столиці Америки, а саме: докінчення будови нашого крайового собору, поставлення пропам'ятного хреста, скали-печери Божої Матері Почаївської та побудови статуї-пам'ятника для Слуги Божого Митрополита А.Шептицького. Це була перша українська проща до Святої Землі і до Риму у Святому 1983 році.

У прощі взяли участь 24 особи, з різних стейтів Америки, в тому три священики.

У Святій Землі стан політичний, досить напружений. Переїжджаючи з Амману, Йорданії до Єрусалиму, наше Бюро подорожей довідалось, що в Єрусалимі відбувались заворушення і скерувало нашу прощу на кілька днів до Єрихону, Назарету і Вифлеєму, оминаючи головну дорогу, яка веде попри криницю Якова.

Коли ми приїхали до Єрусалиму, то там вже було спокійно.

Всі прочани отримали специяльно приготовлену 20-сторінкову двомовну книжечку молитов, пісень, коляд та літургічних гимнів. Ця книжечка допомогла нам разом молитись, співати і святкувати праздники Літургічного року на святих місцях, де наш Спаситель і Його Пресвята Матір провели своє життя. Які щасливі ми були, що могли відправляти Служби Божі в церкві св. Анни в Єрусалимі, на місці народження Пресвятої Діви Марії; у базиліці Благовіщення в Назареті, де ангел Гавриїл благовістив Пресвяту Діву; у церкві на полях Вифлеєму, де ангел приніс радісну вістку пастирям про народження Спасителя; у храмі Блаженств в Капернаумі над Галілейським морем, де Христос проповідав на горі; у церкві „Домінус Флевіт" на горі Оливні, де в Квітну Неділю Ісус плакав над Єрусалимом; у базиліці - Всіх Народів в Гетсеманському Городі, де Господь перед страстями молився і кривавим потом заливався, і в базиліці Божого Гробу, на горі Голгофі, де Христос помер на хресті, був похоронений і воскрес на третій день. Ми разом відбули Хресну Дорогу вулицями міста Єрусалиму та несли хрест слідами Ісуса Христа, де Він ніс Свій тяжкий хрест і падав під ним... Справді, це були зворушуючі хвилини.

Як радісно було цілувати звізду під головним престолом Базиліки Різдва Христового у Вифлеємі, яка зазначує місце, де Христос народився і в яслах лежав; були в капернаумі на місці, де Христос коло 15,000 людей нагодував п'ятьма хлібами і двома рибами; плисти кораблем по Галілейському морі, де Христос по водах ходив; їхати таксівками на гору Тавор, 1900 стіп високу, і молитись у базиліці, де Господь преобразився, та відвідувати інші святі місця у Палестині.

Щодо українського вкладу у Святу Землю, нам було приємно в Назареті відвідати та помолитись у каплиці української місії „Христа Юнака" та перед Зарваницькою іконою Пресв. Діви Марії при базиліці Благовіщення; на Горі Оливні відмовляти молитву „Отче Наш" в церкві „Патер Ностер", де наш Спаситель навчав нас молитви „Отче Наш". Поміж 62-ма написами в різних мовах є також Господня молитва українською мовою; молитись і співати в Айн Карем, 5 миль на захід від Єрусалиму при церкві Відвідин Пресв. Діви, де поміж 43-ма написами є також напис „Величає душа моя Господа" українською мовою.

У Йорданії ми відвідали Гору Небо і відправили Службу Божу у церкві. З Гори Небо Мойсей побачив обіцяну землю, одначе, не увійшов до неї, там умер і був похований. Ми також молились на гробах Авраама, Ісаака і Якова у Геброні, коло 25 миль на південь від Єрусалиму. Ми оглянули фортеці Геродіон і Масаду, які Ірод побудував, боячись римлян, жидів та своєї власної родини. Повертаючись з Масади до Єрусалиму, ми їхали понад 100 миль берегами Мертвого моря. Палестина має багато гір, піску і каміння. Рабини казали: „Як Бог сотворив світ, то мав дві торби каміння, одну він розсипав по цілому світі, а другу скинув на Палестину".

Приїхавши до Царгороду, ми були здивовані, коли побачили це велике п'ятимільйонове місто, яке лучить Европу з Азією. Цікаве, що так як Рим і Єрусалим, Царгород побудований на сімох горбах. Ми оглянули місто, проїхали кораблем по Босфорі аж до Чорного моря та побачили базиліку св. Софії, одну з найбільших церков на світі, яку турки у ХУІ столітті замінили на мечет, а в 1934 році — на музей.

У Царгороді ми відправили Службу Божу у римо-католицькій катедрі Св. Духа, де 1967 року відбулась історична зустріч Папи Павла УІ з Царгородським патріярхом Атанаґорасом. В четвер, 29-го вересня, ми мали півгодинну зустріч з православним патріярхом Димитріосом у катедрі св. Юрія. З патріяршого трону у своїй промові до нас він сказав, що подивляє історію української Церкви (представлену о. Й.Деницуком) та дуже настоював на єдности Церков між християнами, бо поділ і схизма походять від диявола. Хто правдиво вірить у Святе Письмо, буде старатись про любов і з'єднання, яке прийде тоді, коли всі християни будуть пити з одної чаші. При кінці він дав нам своє балгословення і погодився на спільну світлину.

З Царгороду вісім прочан повернулися до ЗСА, а 16 продовжували своє паломництво з о. Й.Деницуком до Вічного Міста. В Римі ми відвідали і помолились у базиліці св. Петра, в найбільшій церкві на світі, яка може помістити 30,000 людей. У неділю, 2-го жовтня, Папа Іван Павло II відправив Службу Божу на площі перед базилікою у присутності коло 250,000 людей. Того ж дня Марійські дружинники з цілої Італії зібрались, щоб разом зі святішим Отцем відправити Службу Божу на початок жовтня, що присвячений набожності вервиці. В 12-ій год. вполудне Папа разом зі всіма людьми відмовив молитву „Ангел Господень" і уділив всім своє благословення.

В Римі ми мали щастя відправити Службу Божу над гробом нашого священномученика св. Йосафата у базиліці св. Петра, та в українській католицькій катедрі св. Софії. Наш Первоєрарх і Кардинал не міг прийняти нас на авдієнції; одначе, уділив нам своє архиєрейське благословення через вікно своєї кімнати. Ми з радістю це благословення прийняли і проспівали „Многая літа".

Ми ще відвідали Український Католицький Університет Папи св. Климента І, Українську Семінарію св. Йосафата, де ми зустрінули Митрополита Канади Максима Германюка, ЧНІ; нашу парафіяльну церкву в Римі свв. Сергія і Ваґха, де ми зустрінули Митрополита коадьютора Мирослава Любачівського, та стародавню церкву св. Папи Климента І, де похований апостол слов'ян св. Кирило. Крім того, під час Святого Року ми окремо помолились у чотирьох великих базиліках Риму — св. Петра, св. Павла, Марія Маджоре і св. Івана Лятерана, а потім оглядали Рим, катакомби Домітілла. Змучені, але душевно скріплені, повернулися ми додому.

о. Й. Д.

Листопадова Академія в Денвері

Місцевий Відділ УККА під головуванням о. д-ра Павла Бабяка, влаштував в неділю, 20-го листопада ц.р., Академію Листопадового Зриву з 1918 року.

Американський гимн відіграла Зеня Коритко, а проф. Степан Орищин, колишній сотник УСС, виголосив вступне слово. Надя Хома прочитала доповідь про героїв Листопадового Зриву, а Надя Вінич добре продеклямувала вірш Богдана Лепкого „Спіть, хлопці, спіть". Загальновідомі і люблені бандуристки Оксана Мошинська, Барбара Завадович і Бері Желем заграли на бандурах при співі Б. Завадович три народні пісні. Зеня Коритко і її сестра Леся відіграли кожна окремо в'язанку народних пісень на фортепіяно.

Гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено Академію.

Секретар місцевого Відділу УНСоюзу інж. Мирослав Кальба подякував виконавцям за їх участь в імпрезі.

Сцена була прибрана гуцульським килимом та гарним тризубом, що його вже давно зробив св. п. Степан Зальопаний для місцевого вжитку. Числа великими золотими написами 1918-1983 пригадували пам'ятні дати з нашої історії. Портрет творця і організатора покійного сотника Дмитра Вітовського, організатора Листопадового Зриву, прикрашували мальовані грона червоної калини.

Стефанія Левченко

Лос Анджелес вшанував 65-річчя Листопадового Зриву

Урочисте відзначення 65-ої річниці Великого Листопадового Зриву у Львові відбулося тут у неділю, 30-го жовтня ц.р., в Домі Українського Культурного Осередку. Святочну програму відкрив голова УКО Богдан Стус, після чого слідувало урочисте внесення прапорів молоддю СУМА і Пласту.

Святочне слово коротко і змістовно виголосила наша заслужена громадянська діячка, редакторка „Вістей УКО" Оля Муць. Її доповідь, оригінальна своєю формою, була винагороджена щирими оплесками присутніх.

Мистецька частина програми складалася виключно з виступів нашої молоді вищезгаданих молодечих організацій — деклямації та спів.

І так, як це стало традицією наших імпрез, програму укороновано виступом нашого славного хору „Кобзар" на чолі з його диригентом маестром Володимиром Божиком у фортепіяновому супроводі проф. Лесі Куриленко-Вахнянин.

Усіх виконавців святочної програми винагороджено рясними оплесками, а голова УКО Богдан Стус від імени громади окремо висловив усім їм щиру подяку.

Слава про творців Листопадового Зриву у Львові ще раз пролунала над Пацифіком.

Д-р Святополк Шумський

Українська щадниця „Певність" в Чикаґо перед великими змінами й досягненнями

Українська Щадниця „Певність" завжди була першою, коли йдеться про вдосконалення внутрішньої бюрової справности й поліпшення та прискорення обслуги своїх членів. Вже в другому році свого існування дирекція Щадниці набула сусідні парцелі і на них побудувала нове, модерне приміщення, спочатку на два віконця, а потім через розбудову і добудову поширила приміщення до 12 віконець та обширною асфальтованою площею для вигідного постою авт своїх членів. Щоб забезпечитися перед евентуальними грабунковими нападами всі віконця обгороджено відпорним на кулі склом та забезпечено щоденною поліційною охороною. Коли ж банкова індустрія почала вживати компюторські машини для свого фінансового діловодства, дирекція Щадниці набула все компюторське приладдя і перевела ціле діловодство на компютор що у висліді дало скору, точну і справну обслугу своїх членів.

Цю розбудову нашої Щадниці треба завдячувати, з одного боку, динамічному розвиткові, віддзеркаленому в її майні сумою понад 84 мільйони і резервовим капіталом в сумі 4.3 мільйона дол., а з другого боку моральною і матеріяльною піддержкою широких кіл нашого громадянства, яке від самого початку відноситься з повним довір'ям до своєї української фінансової установи, яка загальну американську економічну кризу зуміла перебороти і вийти з неї неушкодженою, в той час, коли інші щадниці були змушені закривати свої двері і злучитися з багатшими щадницями.

Тепер у 20-річчя свого існування і забезпечення дальшого розвитку дирекція вирішила прийняти чартер федеральної фінансової установи та змінити саму назву на чартер федерального щадничого банку із назвою „Перший Федеральний Щадничий Банк Певність". Ці зміни дадуть можливість поширити свою діяльність, вже як федеральна установа, на всі стейти ЗСА, головно в ділянці уділювання гіпотечних, комерсійних і індустріяльних позичок (морґеджів), а як банк, давати різного роду чеки, приймати депозити для федерального податкового уряду та виконувати багато інших фінансових чинностей, які належать виключно до американських банків, з котрими наша установа вповні зрівнюється.

У зв'язку з тими змінами, потрібно тут виразно й ясно підкреслити, що вони не будуть мати жадного впливу й значення на сам характер установи, вона надалі залишається українською громадською установою із великим престижевим значенням для цілої української громади, як перший український формальний банк.

Для формального полагодження і схвалення вищезгаданих змін, а саме: прийняття чартеру федеральної фінансової установи і чартеру федерального банку із згаданою вгорі назвою, відбудуться 14-го грудня ц.р. в авдиторії СУМ о год. 6.30 вечора Надзвичайні загальні збори, на які дирекція запрошує всіх своїх членів обов'язково прибути. Ми твердо віримо, що згадані зміни принесуть нашій установі фінансові користі й постійний розвиток і що надалі українське громадянство буде з великим довір'ям відноситися до своєї установи і тим забезпечить їй тривале існування, що дасть постійну користь для громади у формі додаткових пожертв, дотацій і субсидій на всі церковні наукові, виховні і шкільні потреби нашої великої української громади.

У зв'язку із цими змінами слід тут згадати, що дирекція вирішила побудувати додаткове приміщення на закуплених парцелях в недалекому сусідстві, у віддалені всього одного бльоку від головного бюра. В цьому приміщенні наші члени, під'їжджаючи автом до віконця, зможуть полагоджувати свої фінансові справи і операції. Цей рід фінансової обслуги для членів є подуманий для їх вигоди і швидкости у полагоджуванні всіх фінансових справ.

З другого боку, побудова нового приміщення на перехресті головних вулиць Вестерн і Чикаґо збагачує і утверджує українську дільницю, підносить її престиж і дає сильні арґументи в її обороні перед чужими елементами. Залишається лише щиро побажати „Першому Федеральному Щадничому Банку Певність" дальшого і всестороннього розвитку та в недалекому майбутньому осягнути стомільйоновий маєток.

Р. К.

Маніфестація в Ленсінґу

Світлив **С. Віхор**

Маніфестація перед Капітолієм стейту Мишиґен.

В середу, 16-го листопада ц.р., перед Капітолем стейту Мишиґен в Ленсінґу відбулася Маніфестація для вшанування пам'яті семи мільйонів жертв штучного голоду в Україні у 1932-33 роках. Маніфестацію зорганізував Громадський комітет в Дітройті для відзначення 50-ліття штучного голоду в Україні.

Програму, що почалася о год. 12-ій вполудні, відкрив і нею проводив стейтовий репрезентант Куртіс Гертел. Вступну молитву провів о. Вернард Панчук, ігумен ЧСВВ, парох церкви НЗПДМ. В програмі з коротким словом виступали: д-р Маруся Бек, голова Громадського комітету, за відсутнього губернатора промовляла його секретарка Ванда Рей, стейтовий репрезентант Стан Стопчинський, а стейтова репрезентантка Юстина Барнс у своїй мові підкреслила своє українське походження. Потім промовляли стейтовий репрезентант Лойд Вікс і Остап Квітковський. Кінцеву молитву провів о. Нестор Столярчук, настоятель катедрального храму св. Покрови. На закінчення учасники проспівали „Гад блесс Америка".

Не дивлячись на несприятливу погоду, в маніфестації взяло участь понад 250 осіб. Серед них були: заступник стейтового прокуратора Григорій Івасько, заступник прокуратора Мекомб повіту Михайло Канхнікевич та колишній член стейтової леґіслятури ред. Іван Бек.

Біля 200 осіб приїхали з Дітройту чотирма автобусами, в тому біля сотні учнів середньої школи та студентів університетів. Кошти автобусів покрив Громадський комітет. Кількадесять маніфестуючих приїхали своїми автами, виявляючи цим свій громадський обов'язок.

Василь Папіж

З діяльности УОКЦентру у Філядельфії

Український Освітньо-Культурний Центр у Філядельфії—це зразок української установи, яка своєю соборницькою настановою приймає під своє крило всіх українців без різниці релігійної і політичної приналежности за вийнятком „ліваків". Це справді під сьогоднішню пору унікальна установа. Довкруги цього Центру згуртована подавляюча більшість наших установ, товариств і організацій великої Філядельфії.

Вистачає назвати лише декілька—там же Пласт, „Рідна Школа", Бібліотека цієї школи і Пласту, Український Музичний Інститут, Українська Мистецька Студія, „Волошки", Товариство Українських Інженерів, Гуцульське Товариство, Т-во Українських Сеньйорів (у числі біля 700), садочок, декілька відділів Союзу Українок і безліч різних суботніх і кожноденних вечірніх курсів, так що там праця проходить цілими днями і вечорами. Посторонна людина не запаркує свого авта на паркувальній площі, хоч і як великий, ані навіть уздовж вулиці напроти довжелезного будинку Центру, хіба в'їде в бічну вуличку, навіть в кінці тижня там тяжкувато запаркувати.

З уваги на брак місця в Центрі, його дирекція хочне-хоч була змушена відмовити дальший винайм приміщення, тобто на наступний шкільний рік американській школі для спеціяльних учнів.

Центр не думає про придбання житлової площі коштом ділення деяких приміщень, а вирішив її придбати у формі розбудови.

Всі проєкти, як відомо, зв'язані з потребою придбання відповідних фондів. Одну акцію в цьому напрямку пощастило Центрові провести успішно, яка значно зменшила затягнений борг на купівлю цього об'єкту.

Найлегше про фінасову допомогу простягати руку до громадянства. Якщо громадянство само не доходить до висновку, що на центр треба жертвувати без більших особливих пояснень, тоді Центр мусить істотними фактами доказати що громадськи пожертви з уваги на поставлені Центром цілі загально-національного характеру у вже близькому майбутньому стократно оплатяться.

Словом, громадянству слід доказати конкретну роботу для конкретної цілі, тоді громадянство саме відкриє своє серце і кишеню. Слава Богу, жертводавці знайшлися (від кількох до кількадесятьох тисяч дол.) Хочеться вірити, що лави жертводавців збільшаться, тим більше, що висліди праці Центру є вже дуже наявні, бож Центр останніми часами звернув свою особливу увагу на нашу дітвору, молодь і старших віком людей.

Д-р О. Черник, президент УОК Центру, дійшов до цікавого висновку, що кожний, хто бере на себе функцію голови проводу якоїсь установи, повинен проявити най більшу в цьому проводі діяльність (інакше інших членів не запалить до праці), не цураючись і фізичної роботи; про найбільшу жертвенність і не згадує. І правда, чи голова є тільки для „гонорів"? Та ж exempla trahunt.

Годі забути, коли п'ять років тому „Рідна Школа" влаштовувала пікнік і тодішній голова із понадсімдесятилітнім секретарем вхопили мітла, щоб замести шмат потрібної площі для розташування столів для буфету і фантової льотеріі-хтось збоку іронічно відізвався: „Управа починає урядувати". Та чи цей голова, професор університету, відомий науковець і поза ЗСА на цьому щось втратив? Так же само із доктором Черником—чи його хтось скине з широковідомого лікаря-хірурга, коли його пабачите, як він у Центрі тягає по сцені фортепіяно чи уставляє півтисячі крісел на залі для якоїсь імпрези?

Також цікавий підхід д-ра Черника до влаштування імпрез, так сказати б, на більшу скалю. Колись бувало на великі імпрези треба було скликати всі існуючі в місті товариства й організації, обміркувати, до зануду радити, а вислід був мізерний, щоб не сказати марний. Д-р Черник стоїть на становищі, що для такої справи потрібно тільки декілька осіб, але дуже працьовитих і за свою працю відповідальних. Минулого року, наприклад, для влаштування вечора, сполученого з літературним конкурсом, на якому на літературні нагороди роздано майже 20,000 долярів, на це не треба було великого штабу працівників, вистачив сам Центр і три дуже добрі працівники. І цей вечір літератури був, як ствердив проф. А. Антонович, найкращий, найбільш достойний, найбільш величний (протекторат Української Ієрархії обох Церков) із усіх, які досі відбувалися.

З нагоди вже недалеких свят Різдва Христового УОК Центр улаштовує 10-го і 11-го грудня ц.р. великий різдвяний базар, на якому і буде і виставка мистецьких творів Л. Гуцалюка, П. Капшученка, С. Ґеруляк, К.Кричевської-Росандіч, Ю. Гурита М. Зубара. Крім, так бимовити, духових снідів, буде ще багато дечого, що ософлодить нам життя в дослівному значенні цього слова—пресмачне печиво, торти і різні інші ласоці та лакоминки. На цьому базарі буде ще багато інших товарів, придатних на різдвяні чи святмиколаївські подарунки. Будуть також, як і в минулому році, свіжо стяті ялинки з поблизьких лісів, а ціни їх наполовину дешевші як деінде.

Організатори, як зачуваємо, мають ще якісь „спеціяльні" несподіванки, та біда, що не хочуть виявити які, мовляв, нехай кортить читачів.

Я. К.

Вітаємо англомовний твір Анатоля Валюха-Брантона

Нові видання наших авторів з кожною їх появою збагачують українську літературу різноманітністю тематики, літературних стилів і форм.

Видаючи свою працю кожний автор бажає зацікавити нею якнайбільше читачів, від чого буде успіх в її розпродажі, ну, і безумовно повернення коштів її видання. Є також випадки, коли автор не очікує повернення коштів, всеціло оплативши кошти видання своєї праці з бажанням поширення своєї книги, розсилає її на адреси поодиноких громадян-українців. Тому що книги, видані українською мовою, призначені лише для українських читачів, автор силою обставин змушений користуватися лише українським книжковим ринком їх розпродажі.

Великою рідкістю є поява праць українських авторів на англомовну літературному ринку. Причиною того є великі труднощі у зацікавленні тематикою та літературною формою книги видавництв чи видавничих спілок, які, в першу чергу, беруть під увагу грошову сторінку, намагаються відчути, чи книга своєю темою і формою притягне увагу читачів і їх зацікавить, а разом із цим принесе дохід видавничій спілці скорою її випродажжю.

Всі ті вимоги видавничої спілки були задовільно полагоджені нашим земляком Анатолем Валюхом-Брантоном, автором книжки в англійській мові під наголовком „Tomorrow Knocks", яку видало видавництво ACS publications у Сан Дієго, а розповсюдження якої переводиться через Para Research, Inc. в Ракпорті, Ма. Хто ж є автором цієї книги?

Автором книги є відомий в нашій громаді, активний на громадській та культурній ниві талановитий та завжди привітний син землі української, вчитель англійської літератури в середній школі Савт Гилл Анатоль Валюх-Брантон Він відомий у Лос Анджелесі зі своїх вокально-мистецьких виступів на наших імпрезах; кілька років тому разом з талановитою співачкою Наталею Власенко та оркестрою „Каліфорнійські Ясени" від дав нам духово-естетичну насолоду продукцією платівки під назвою тієї ж нашої оркестри. Недавно А.Валюх-Брантон зміцнив наші племінно-українські почування внутрішньої гордости, видавши новий продукт своєї творчости, оригінальну своєю тематикою, і змістом, гарно оформлену 170-сторінкову книжку "Tomorrow Knocks".

Зміст цієї книжки створений автором на підставі біографічних оповідань відомого каліфорнійського „ясновидця" та парапсихолога Арманда маркоті.

Барвистість біографічних нарисів та спостережень неначе на фільмовім екрані яскраво віддзеркалює місцевості, події та осіб серед різних обставин, не раз пов'язаних найінтимнішими співвідносинами. Чітко змальовані автором перед читачем серед життєвого крутіжу мов актори сценарія з'являються і зникають представники різних кіл американського суспільства, почавши зі спокійних затишних фарм і кінчаючи нервовістю розгуляности серед захованих від загалу „естейтс" Беверлі Гиллс і Голівуду. Автор уважно стежить за своїм „героєм" серед різноманітности життєвих пригод, густо мережаних таємничими випадками та подіями, незбагненими і „надприродними", на думку його довкілля, одначе, природними і зрозумілими для Арманда. Ці „надприродні" події є природними і зрозумілими для героя книжки, тому що це є невід'ємна частина його буття. Вони поєднують в одну цілість два виміри життя, видимого і невидимого, відкриваючи заслону таємничої „потойбічности". Автор, вклавши свідчення Арманда в літературні форми, передає їх читачеві фахово, легко і переконливо.

Ви читаєте його твір з напруженням і відчуваєте в ньому часточку себе. Перед вами стають чіткі контури таємничих обріїв країни невідомого і надприродного, набираючи нових природних форм.

В переданих біографічно-парапсихологічних оповіданнях відчувається невимушена щирість та відсутність необґрунтованих переконувань.

Тематика цієї небуденної праці базується на парапсихології, науці, яка лише протягом останніх декад стала поважно оціненою серед наукових кіл, що з кожним днем захоплює собою щораз то більше зацікавлених її дослідами. Тому англомовно видана книжка українського автора, яка від перших початків її видання і до сьогодні захоплює собою все більше читачів, свідчить про її повний успіх та призначення авторові. Ми вітаємо її появу і бажаємо авторові Анатолеві Валюхові-Брантонові творчого ентузіязму та сил для продовжування його корисної літературної праці, яку вкладає він в скарбницю світової літератури. Побажано, щоб його наступні літературні твори, а також його остання книжка були видані у перекладі на українську мову, тому що тематика і стиль книжки зацікавить і українських читачів.

Всім, хто зацікавлений придбанням книжки „Tomorrow Knocks", радимо звертатися до: ACS Publications P.O.Box 16430, San Diego, Ca. 92116, а також до Para Research, Inc., Whistlestop Mall, Rockport, Ma. 01966.

Д-р Святополк Шумський

Пишуть нам українці з Бразилії

Вже від кількох років Суспільна Служба Українців Канади сама висилає і популяризує висилку допомоги українцям у Бразилії на різні адреси, в тому і адреси філій Хліборобсько-Освітнього Союзу. В цьому дописі подаємо уривки з двох листів, які ми недавно отримали. З них можна довідатися про невідрадне положення наших людей в Бразилії, головно на колоніях (фармах), про вартість, яку для них має наша допомога, і про надії, які вони покладають на своїх братів в Америці і Канаді.

Ось пише нам Григорій Гордій, голова філії ХОСоюзу в Уніон деВіторія, Парана, в листі з 17-го листопада ц.р.: „...Я отримав від Вас листа, сердечно Вам дякую за листа і пакунок, якого покищо не одержали. Питаєте про наше нещастя. Годі все описати. Живемо в місті із сорока тисячами населення. Місто не дуже то багате, нема добрих заробітків, бо нема індустрії. Є шість тартаків і переходить залізна дорога. З того живуть люди. Є в місті люди багаті, але, на жаль, не українці. Українців тут живе дуже багато, не знаю точно, але кажуть, що буде десь коло п'ятсот родин. Наша імігpація приїхала сюди ще минулого століття. То були люди малосвідомі, і Бразилія також не дала освіти їхнім дітям, бо і сама не мала Тепер вже маємо тут третє і четверте покоління. Дуже мало з тієї іміграції вийшло інтеліґенції. На великих просторах довкола міста живуть наші люди, селяни, працюють на ріллі, землі гористі, вони обробляють землю мотиками, плугами мало, а трактором дуже мало. Вони живуть ще бідніше. В останньому часі уряд дав школи по селах. Професори слабі. Деяким дітям приходиться іти десять кілометрів до школи. Хліборобсько-Освітній Союз старається дати українську свідомість нашого походження і культури, але це все замало, бо нема засобів і нема з ким. Але все таки щось робиться".

(Тут пропускаємо довгий опис повені і нещасть, які вона принесла, переживання автора під час повені і т.п. для скорочення статті).

„Питаєте, чи ми дістали яку допомогу і від кого. Бразилійський уряд жебрає по цілій країні для потерпілих від виливу ріки і декому допомогли, але нашим людям дадуть якісь старі штани чи якийсь кілограм рижу чи цукру. Люди ходять і просять. Наших людей обдурюють в Куритибі. Хліборобсько-Освітній Союз, Жіноча Секція збирали в Куритибі між нашими людьми і два місяці опісля привезли 125 пачок, малих і більших, з їдою і уживаними лахами, і ми роздали всім потрошку в першій мірі членам філії. Люди і тим тішилися. Десь тому місяць до Союзу приїхали з Північної Америки, з Ню Йорку, д-р Дорожинський з дружиною Вірою. Він представив себе як голова організацій ІСНО у вільному світі. Він приїхав до Союзу, і голова Союзу Ілярій Безручка і комітет возили його по філіях нашої нещасливої околиці, але як він приїхав до нас, вже води не було. Ввечері ми скликали людей до філії. Він зробив доповідь. Я йому представив нашу нещасну долю. Він сказав, що в Північній Америці і Канаді наші українці довідалися про наше нещастя і післали його до нас, щоб побачити ближче наше нещастя. Він ще сказав, що повернеться до Америки і представить все, що чув і бачив у нас, і будуть радити над можливостями якоїсь допомоги для нас... Люди втішалися покищо добрими словами, мовляв, не забувають наші земляки за нас.

Я знаю, що філії Союзу нашої околиці одержують пакунки з уживаною одежею. Десь більше як рік тому наша філія на мою адресу одержала сім малих пакунків. Я відписав і щиро подякував. Ми роздали тільки поміж біднішими членами. Я хотів написати Вам, яка філія післала, але десь загубився лист з адресою (напевно, мова про одну з філій Суспільної Служби в Канаді). А тепер після нашої трагедії лише з Куритиби одержали поміч. Ви повідомляєте, що також вислали один пакунок. Дякуємо. Наші люди живуть якось все бідніше від інших, а тепер ще погіршилося.

Шановні Панове, вибачайте, що я аж так розписався. Хочу з Вами поділитися нашою бідою, може, легше стане. Не знаю, як живете Ви в Канаді, бо ми в Бразилії не дуже добре. Я каюсь, що приїхав до Бразилії. Тут дещо навіть незле, нема зими, все тепло, уряд не переслідує нікого, демократична воля, але наші гроші не мають ніякої вартости. Один доляр — 900 наших крузерів, а на чорному ринку — півтори тисячі наших крузерів. Я вже два роки на пенсії. Мені платять 50,000 на місяць, на Ваші гроші 62 дол. Живемо. Треба скромно. Інші ще менше дістають. Все з дня на день дорожіє, 440 крузерів літра бензини. Свого часу було якось легше, а тепер з кожним днем гірше.

Шановні Панове, питаєте, чи Ваша поміч була б потрібна і побажана. Як є можливість, наші люди будуть Вам дуже вдячні. З належною до Вас пошаною, Григорій Гордій".

Другий лист від Філії Хліборобсько-Освітнього Союзу в Круз Машадо, Парана. Пише секретар філії Іван Пилипик, 12-го листопада ц.р.: „Вашого листа з 29-го серпня ц.р. ми отримали дня 20-го жовтня, і ми дуже радіємо, що Ви популяризуєте справу помочі для нас і цікавитися нашим життям у цій закутині стейту Парана, Ви хочете знати, як ми роздаємо речі, які Ви нам присилаєте. Пакунки, які до нас приходять, голова відбирає на почті і складає їх в себе вдома, де їх ніхто не рухає. Коли вже їх є більша кількість, наприклад, тринадцять пакунків, тоді оголошуємо збори всіх членів. Це оголошення робимо через радіо. Збори робимо в приміщеннях української католицької церкви. Привозимо всі пакунки, і коли вже більшість членів присутні (звичайно, завжди когось бракує), тоді голова бере чотирьох членів собі до помочі і ставлять усіх присутніх в ряди і кожному дають по одному з одягу, що кому попаде і так повторюється, аж доки роздадуть всі пакунки. Для тих, що неприсутні, в тім самім порядку робимо окремі пакунки і їм доручуємо. Тому що до нашого товариства належать понад 160 родин, ми чекаємо, щоби зложити більше пакунків, бо розподіляти мало пакунків, то може для всіх не стати, і можуть виникнути непорозуміння. Гроші даємо тільки дуже бідним і хворим для лікарства.

Ви хочете знати, як працює наше товариство. Нам неможливо щось великого зробити, але по можливості стараємося спроваджувати добре насіння для тих членів, що працюють на полі. Коли маємо гроші, то купуємо і роздаємо даром, а коли ні, то позичаємо насіння в стейтовім міністерстві хліборобства і по зборі віддаємо подвійно...

В місяці липні наші околиці навістили великі зливи, які наробили багато шкоди нашим людям. Дня 10-го жовтня ми мали честь вітати Павла Дорожинського з ЗСА, і він бачив, як наші люди живуть. Сподіємося більшої допомоги. Він обіцяв допомогу грішми для дітей і молоді, щоб могли вчитися. І це буде дуже добре, бо не раз із болем серця дивимося на наших студентів, дуже здібних до науки, які завжди були на перших місцях в школах і які через брак грошей примушені перервати науку і вертатися до плуга і мотики.

Сподіємося, що це допоможе Вам пізнати наше життя і положення. З правдивою пошаною, Іван Пилипик".

Думаю, що читачі зробили правильні висновки про необхідність негайної і інтенсивної допомоги нашим братам в Бразилії. Всіх зацікавлених прошу звертатися за адресами до Централі ССУК в Торонто: Ukrainian Canadian Social Services, 2445 Bloor St., W. Toronto, Ontario, M6S 1P7, або до нашої Манітобської Філії на адресу, подану внизу. За грошові датки для допомоги українцям у Бразилії, виплачені черед ССУК, видаємо посвідки для доходового податку. „Обніміте, брати мої, найменшого брата!".

Адреса ССУКанади у Вінніпеґу: Ukrainian Canadian Social Services, Manitoba Branch, 456 Main St., Winnipeg, Man. R3B 1B6; tel.: 942-6911 or 942-4627.

Загальні збори членів УІА

Ню Йорк, Н.Й. (УІА-Пресова Служба) — Річні Загальні збори Українського Інституту Америки, які відбулись у власних приміщеннях у п'ятницю, 28-го жовтня ц.р., відкрив віцепрезидент УІА інж. Володимир Назаревич. Він привітав присутніх і попросив вставанням і хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять померлих в останньому році членів Інституту. Дальші наради вів вибраний зборами предсідник мгр Володимир Баранецький, секретарювала інж. Марія Гончаренко, яка прочитала протокол попередніх загальних зборів, який одноголосно затверджено. Після того вручено відповідні грамоти 21-му членові, які вплатили повну вкладку 1,000 долярів. Після цієї урочистости наступили звіти членів управи та голів комісій, попереджені словом предсідника зборів, який коротко згадав про 35-річчя існування Інституту, його основників, дотеперішні осягнення, пожвавлену діяльність останніх років і пляни на майбутнє.

Першим звітодавцем був інж. В. Назаревич, який представив ситуацію реальностевих податків і боротьбу управи Інституту за звільнення від них, що увінчалась майже повним успіхом, хоч остаточне рішення може наступити щойно за кілька місяців після полагодження різних формальностей і вимагатиме чималого вкладу грошей. Він в подробицях описав культурні, освітні, суспільні й інші аспекти теперішньої діяльности Інституту і згадав про різні проблеми, які треба у майбутньому розв'язати.

Далі звітувала інж. М. Гончаренко про свою секретарську діяльність, а саме: виготовлення і зберігання протоколів засідань Ради Директорів, яких було 6, та Екзекутивної комісії (12 під час останнього року), ведення кореспонденції, висилка різних повідомлень, виготовлення різних документів для податкової комісії міста Ню Йорку і співучасть в укладанні програм діяльности (мистецькі виставки, освітні курси тощо).

Д-р Степан Ворох, голова Організаційної комісії, до якої як заступниці голови належали: Христина Баранецька, Лідія Гук і Мері Лисогір; як члени: Христина Обушкевич, секретарка, Оксана Баб'юк д-р Лариса Долинська, Ніна Бих, Ірена Куровицька, Оксана Кузьмак, Олімпія Роговська, Ярослава Рубель, Орися Саляк, д-р Богданна Свистун-Ріверс, мґр Олександер Смаль, інж. Зенон Тимків, Ірена Нечай, Оксана Ліщинська і Люба Шеґедин, ствердив, що Український Інститут Америки має сьогодні 335 постійних членів. Від 19-го листопада 1982 року придбано 78 нових постійних членів і три члени-прихильники.

Якраз у тій хвилині ввійшов на залю нарад проф. д-р Богдан Осадчук, професор Берлінського університету, декан правничого факультету УВУ та кореспондент швайцарської преси, якого предсідник зборів представив присутнім і ствердив, що він виповнив анкету, щоб стати членом Інституту. Збори гучними оплесками привітали гостя з-поза океану.

Інж. Володимир Гнатківський, голова Програмової комісії, звітував, що в останній каденції, як і перед тим, імпрези відзначалися високим мистецьким рівнем і задовільним технічним проведенням (двомовні запрошення, по-мистецьки виконані програми тощо), а життя в Інституті кипіло від ранку до вечора, поширюючи українську культуру не тільки серед української молоді, але й серед американців і чужинців. Тим самим УІА сповняє свою намічену ролю „ виходити назовні" або бути „вікном у світ", здобуваючи чимраз більше приятелів для української справи у позаукраїнських середовищах.

Він згадав про найважливі імпрези, які відбулись у весняному і відбуваються в осінньому сезоні, такі як музичні і співочі концерти, мистецько-образотворчі виставки, симпозіюми професійних товариств: інженерів, лікарів, журналістів, правників, тісна співпраця з науковими установами, такими як УНІҐУ, НТШ, УВАН та інші, серія викладів з ділянки українознавства, вечори на честь заслужених громадян (наприклад, Валентина Переяславець, Роман Купчинський, Іванна Прийма, Іван Керницький), щотижневі зустрічі молодих професіоналістів, симпозіюм і відповідна виставка з нагоди 50-ліття штучного голоду в Україні, постанова п'єси авторства Богдана Бойчука „Голод", реферати і панелі на політичні теми як, наприклад, „Гельсінкська Угода" і „Україна між двома тисячоліттями" та інші. Одні з важливих цілей Інституту на майбутнє — збільшення членства і придбання фондів для продовжування дотеперішньої діяльности і відремонтування будинку. Рада Директорів УІА покладає надія на допомогу української громади.

За Комісію Суспільної Опіки звітувала її голова Лідія Савойка. найголовнішим завданням Комісії була інформація старших громадян про можливості допомоги для них різних державних, стейтових, міських і приватних інституцій, їх права щодо мешканевих можливостей та опіка здоров'я, а також культурна розвага. Три зустрічі з участю біля 150 сеньйорів відбулись в УІА (12-го березня, 9-го квітня та 11-го червня 1983 року), які включали доповіді знавців соціяльних законів, лікарів і осіб, які давали культурну розривку. Присутні діставали безкоштовний обід і транспорт автобусами з долини міста до Інституту і назад. Кошти цих зустрічів покривались здебільша з фонду імені Лідії Савойки, який був створений минулого року. Комісія влаштувала також дві позамісцеві прогульки до монастиря св. Йосафата у Ґлен Ков на Лонґ Айленді (10-го вересня) і Колеґії св. Василя у Стемфорді (20-го жовтня).

Іншими ділянками праці Комісії були курси англійської мови для новоприбулих іміґрантів і допомога пристосуватись їм до американського життя.

В Інституті заінстальовано окремий телефон, (212) 772-8489, на який можна звертатись за допомогою і порадою 24 години денно.

Д-р Ростислав Сочинський звітував про діяльність Комісії громадських зв'язків, як її голова. Його заступником був Юрій Мартинюк, а членами: Ніна Дзюба, ред. Антін Драган, Алекс Гейко, Галина Сміндак, Лада Сочинська, фоторепортер, ред. Марта Скорупська, ред. Роман Чайковський, редактор листовних повідомлень.

Праця Комісії засереджувалась, у першу чергу, на інформації української та позаукраїнської громади про біжучу діяльність, дотеперішні досягнення і пляни на майбутнє УІА. Під час звітового періоду, себто від 19-го листопада 1982 року до сьогодні, розіслано 8 пресових повідомлень до 28 українських періодиків в Америці, Канаді, Европі, Південній Америці та Австралії, також до „Голосу Америки" та „Радіо Вільна Европа". Інформації про діяльність Інституту в англійській мові дуже пильно публікувала Галина Сміндак. Багато статтей за цей рік авторства різних осіб (В. Баранецький, Л. Волянська, Р. Гадзевич, В. Гнатківський, У. Дячук, І. Кедрин, О. Кузьмович, Ю. Мартинюк, В. Назаревич, О. Соневицька, Р. Чайковський та інші) поміщено в „Свободі", „Українському Тижневику" та в іних часописах. Завдячуючи Екзекутиві УНС, появились у „Свободі" дві сторінки під заголовком „Вісті УІА", а саме: 17-го лютого 1983 року з шістьома статтями і сімома фотографіями та 3-го травня з дев'ятьма статтями і трьома фотографіями.

Юрій Мартинюк створив підкомісію інформації, яка з допомогою Романа Чайковського з участю чималого гурту молодих добровольців видавала і розсилала оголошення, інформативні брошури, програми освітніх курсів, календарі імпрез Інституту, організувала семінарі, лекції та товариські зустрічі для молодих професіоналістів і студентів.

Члени Комісії громадських зв'язків брали участь у численних імпрезах влаштовуваних, чи спонзорованих Інститутом й іншими українськими й позаукраїнськими культурними організаціями, мали нагоду зустрічатися з визначними громадянами, інформувати їх про Інститут і заохочувати їх стати довічними членами УІА.

Прикінцевим звітодавцем був Андрій Добрянський, який поруч із своїм становищем адміністративного директора Інституту брав участь у плянуванні та організації програм й імпрез УІА та вів лекції співу.

Інж. Андрій Пащук від Верифікаційної комісії ствердив, що у залі разом з присутніми та письмовими уповноваженнями знаходиться 94 управнені голоси, після чого приступлено до вибору чотирьох директорів, трьохрічна каденція яких закінчилась. На внесок Номінаційної комісії одного лосно перевибрано на наступні три роки Зенона Баб'юка і мгра Володимира Баранецького. На місце д-ра Степана Вороха і д-ра Юрія Савицького, які відмовились кандидувати, вибрано д-ра Юрія Кушніра і ред. Романа Чайковського. Після зборів відбулась товариська зустріч з перекускою.

ВИСТАВКА С. ГНАТІВ І С. ДЗЯДІВ

Елизабет, Н. Дж. — Заходами Пластприяту тут в неділю, 11-го грудня ц.р. в малій церковній залі св. Володимира, ріг Ґрір авеню і Савт вулиці, відбудеться виставка Слави Гнатів і Солодь Дзядів. Також буде показ кераміки, різдвяних прикрас та виробів вітражового скла. Виставку можна буде оглянути від год. 8-ої рано до 3-ої по полудні.

Три полуденки...

(Закінчення зі ст. 1)

Промовляє Марк О'Коннор, правний оборонець Івана Дем'янюка

королеву Єлисавету і за український нарід, а відтак представив президіяльний стіл, при якому крім представників Церков і проводу СКВУ сиділи численні канадські члени провінційного уряду із прем'єром Віліямом С. Дейвисом на чолі. Між гостями був також директор міжнародних зв'язків Канадського Червоного Хреста Пол Мікі, якому в часі програми полуденку представники молоді в особах пластунів Миколи Біланюка, Романа Ганківського і Лесі Бабак зложили суму 3,059.83 кан. долярів для допомоги жертвам подій в Афганістані і Камбоджі. Ці гроші зібрали 40 молодих українців з молодечих організацій Канади, які для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні у роках 1932-33 відбули ровеpовий рейд з Торонто до Оттави. Цей дар української молоді прийняли присутні на полуденку бурхливими оплесками.

Не менше бурхливими оплесками і повстанням з місць привітали присутні прем'єра В. Дейвиса, якого представив учасникам полуденку міністер провінційного уряду Микола Лєлюк. Він вказав на те, що із чотирьох теперішніх українців-членів провінційного уряду три є присутні на полуденку, як також вирахував великі заслуги та приязнь прем'єра В. Дейвиса до українців, доказом чого є встановлення ним катедри українознавства. Прем'єр В. Дейвис підкреслив великий вклад українців у розвиток провінції, привітав окремо сердечно всіх учасників ІУ СКВУ з інших країн та запевнив, що старається завжди пам'ятати не лише сьогоднішні події, але і це, що сталося перед 50-ри роками в Україні та хто був причиною голодомору. Після слів прем'єра д-р П. Глібович вручив йому подарунок у формі образу канадського маляра українського роду Петра Шостака.

Палке слово до присутніх виголосив відтак Юрій Шимко, парляментарний дорадник міністерства соціяльного розвитку. Він ствердив, що ІУ Конгрес із своїми делегатами з усіх країн є маніфестацією єдности і що нікому досі не вдалося знищити української еміграції. Він однак звернув увагу на прояви нетолерантности поміж членами української вільної спільноти, в якій деякі уважають, що тільки так мусить виглядати українська справа, як вони хочуть і що на несуттєві свари витрачається багато енергії, яку можна б використати на найважливіший зовнішній відтинок. На кінець він ствердив, що кожний українець та українка у вільному світі є творцями історії та що від них усіх залежить доля українського народу. Митроф. Прот. д-р Григорій Удод закінчив збірання відповідною молитвою.

Останній полуденок делегатів ІУ СКВУ був спонзорований Централею Українських Кооператив і Кредитівок а господарем його був Леонід Філь. Початкову молитву провів Владика УКЦ Михаїл Гринчишин з Европи, а при почесному столі засіли представники українських кооператив та централь з цілого вільного світу. Про громадські аспекти української кооперації говорив коротко представник кооперативного руху в Австралії інж. Мирослав Болюх, а доповідь підсилену незвичайно цікавими прозірками про історію українського кооперативного руху дав голова Українського Кооперативного Руху у світі Омелян Плешкевич. Він також відчитав привіт президента ЗСА Роналда Реґена з 1983 року у 30-річчя міжнародного Дня кооператив.

Несподіванкою для присутніх був виступ запрошеного промовця Марка О'Коннора, адвоката із ЗСА, який є правним оборонцем українця Івана Дем'янюка. У своєму слові М. О'Коннор підкреслив намагання совєтського уряду притягнути до відповідальности осіб з часів Другої світової війни за мнимі злочини. Він теж заявив, що всі його розшуки ствердили, що існує лише один слабий доказ провини І. Дем'янюка поданий совєтським урядом і Уряд ЗСА не може вважати його правдивим. О'Коннор закликав також вільних українців, щоб вони ставали в обороні І. Дем'янюка та інших, які стоять під такими самими обвинуваченнями, і фактами переконувати суспільство про фальшивість таких процесів.

Кінцеву молитву на останньому спільному полуденку ІУ СКВУ відмовив пастор Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Олекса Гарбузюк.

ВШАНУЮТЬ ЖЕРТВИ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ

Ню Йорк. — Настоятель і управа парафії української православної катедри св. Володимира, при 160 Захід 82-га вулиця інформують, що в неділю, 11-го грудня ц.р., відбудуться заупокійні моління у Святій Літургії і Панахиді за душі мучеників-жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках. По закінченню всіх відправ у катедральній залі — жалобні сходини присвячені жертвам голоду на яких виступить о. Володимир Базилевський та інші очевидці цієї трагедії українського народу. Літургія розпічнеться о год. 10:30 рано, а сходини о год. 1-ій по полудні.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Дорогого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, БРАТА І ТЕСТЯ

сл. п. о. протопресвітера

МИКОЛИ АНТОХІЯ

народжений у Іспасі, Буковина, член українського студентського Козацтва „Чорноморе", член ЦОБУ, член ОМУА, душпастир у Іспасі на Буковині, у Комареві на Холмщині, у Городлі на Грубешівщині, настоятель церкви в таборі Берхтесґаден, Німеччина і церкви св. Михаїла в Міннеаполісі, Мінн., та член інших громадських організацій

буде відслужена

ПАНАХИДА

дня 18-го грудня 1983 р., після Служби Божої, у церкві св. Арх. Михаїла в Міннеаполісі, Мінн. і у церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Просимо в тому дні помолитися разом з нами за Його праведну душу.

РОДИНА

Тріюмфальний...

(Закінчення зі ст. 2)

Постановка опери пройшла успішно завдяки теж технічному складові вистави в особах Людвика Маріянича, Ореста Семчука, Лорі Хомик. Для загальної публіки опера „Запорожець за Дунаєм" була глибокою душевною насолодою. Публіка живо реагувала на окремі сцени, а особливо на молитву у виконанні Богдана Чаплинського на тлі хору, яку прийняли зі спонтанним піднесенням, ентузіястичними оплесками і повстанням з місць.

На кінець щире признання ансамблеві „Дніпро" за добрі ідеї і невтомну працю в підготовці таких великих проєктів, як опера „Купало", тепер „Запорожець за Дунаєм", симфонічний концерт, чи прем'єра кантати „Завойовники прерій". Хор „Дніпро" і його співробітники досягли великих успіхів на полі української культури.

Сергій Яременко

Доповідь д-ра З. Городиського на Конференції істориків

У жовтні ц.р. відбулася четверта студійна конференція грецьких, римських і візантійських студій в католицькому коледжі св. Йосифа в Гиндгем, Мейн, на яку президент коледжу д-р Антоні Санторо запросив д-ра Зенона Городиського із доповіддю.

Темою його доповіді на згаданій конференції американських істориків були „Заходи Княгині Ольги завести християнство в Київській Русі". На підставі наших стародавніх хронік, візантійських і західньоевропейських джерел та на підставі всіх досі написаних праць на цю тему, автор доповіді звернув особливу увагу на політичні мотиви і наміри кн. Ольги в її подорожах до столиці Візантійської Імперії Константинополя, а опісля висилки нею окремого посольства до Оттона І.

Зокрема цікавою була інтерпретація візантійського історичного джерела про приватну авдієнцію кн. Ольги у цісаря Константина УІІ Порфірородного та його дружини, під час якої „в розмовах про різні справи", вона, правдоподібно, порушила справу династичних зв'язків між київським і константинопольським дворами, а також справу прийняття християнства і організації церкви на Русі за автономним статусом.

Інтерпретація джерел та цікаві висновки автора доповіді викликали чимале зацікавлення серед учасників тієї конференції. Останнім часом д-р Городиський одержав ряд листів від деяких учасників, серед яких проф. д-р Мартін Арбаджі пише, що „Ваша доповідь була на дуже високому рівні в порівнянні до інших. Ваші висновки я поділяю і раджу доповідь надрукувати у „журналі". Президент коледжу проф. д-р Антоні, сам історик візантолог, запрошуючи автора доповіді на чергову конференцію, писав йому: „Я вдячний Вам за Вашу доповідь, яка викликала зацікавлення та підтримку Ваших інтересних висновків."

(В.Д.)

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч.Січ" — „Інтер Сербія" С.К. 4:0

Юніон, Н.Дж. — Високою перемогою за першенство „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі, „Ч.Січ" продовжила свою серію успішних виступів до чотирьох, в яких двократно знаменитий воротар Маріян Хамуляк не пропустив жадного ґоля і цим самим збільшив це конто до трьох у цьому сезоні.

Очевидно, до цього успіху нашого відданого воротаря причинилися у великій мірі теж оборонці (Юрій Бакун, Володимир Ткач, Давид Матияш), які першорядно виконують свої ролі. Це особливо було помітно в звітовій зустрічі, в якій у перших 15-ох хвилинах серби, провівши кілька швидких рейдів в підворіття господарів, зустріли енергійну дефензиву „Ч.Січі".

В дальшому ході звітових змагань в більшості володіли м'ячем „Січовики", напад яких на чолі з капітаном Андрієм Бакуном створював численні критичні ситуації під воротами сербів, воротар і оборона яких були змушені важко попрацювати. В 28-ій хвилині Роман Букачевський з гарної подачі А.Бакуна здобув ведення 1:0. Після перерви „Ч.Січ" далі тримала ініціятиву і на чергові ґолі не довелося симпатикам нашої дружини довго чекати. В 61-ій і 69-ій хвилинах Андрій Бакун підніс вислід до 3:0. У 84-ій хвилині Роман Букачевський, використавши підворітнє замішання після наріжного копу, встановив вислід зустрічі 4:0.

Здобувши чергові дві точки, „Ч.Січ" під сучасну пору займає друге місце після вірменського клюбу, який займає чолову позицію із здобуттям 10:2 точки, „Ч.Січ" має 9:3 точок. Доля першого місця осінньої рунди вирішиться 13-го листопада ц.р., коли на площі Фарчес Ґров відбудеться зустріч між обидвома дружинами.

Склад „Ч.Січі" в цих змаганнях: М.Хамуляк, Д.Ромійо, Ю.Бакун, В.Ткач, Д.Матияш, М.Берман, Д. Брієнза, Р.Букачевський, А. Бакун, М.Торій, Р.Саба, Д.Бакун. Провідник Вол. Бакун.

Крім першої дружини „Ч.Січі", в юнацьких дивізіях Космополітальної Ліґи виступають дві дружини наймолодших „Січовиків" (новаки і учні), в наступному тижні розпічнуть свій сезон молодші юнаки (16-річні і нижче) в ІІ-ій дивізії Космополітальної Ліґи. Провідниками цих дружин є Маріян Хамуляк і М.Букачевський (новаків), Б.Іванків і Б.Кравчук (учнів) і Д.Матияш (молодших юнаків).

(от)

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

ДОНЕЦЬК „ШАХТАР" — ЖЕНЕВА „СЕРВЕТТ" 1:0

Були це змагання за чашу Европи (1/8 фіналу), в яких дружина українських вуглекопів перемогла 19-го жовтня ц.р. у себе вдома при участі понад 37,000 глядачів цей швайцарський клюб мінімальним вислідом 1:0. Відплатні змагання, в яких остаточно вирішиться доля дальшої участи в іграх за згадану чашу, відбудуться в Женеві.

Продовжуються ігри за першенство вищої ліґи СССР, які добігають до свого кінця. В 31-ій рунді ігор лідер вищої ліґи, український клюб „Дніпро" з Дніпропетровська, переміг на виїзді молдавський клюб „Ністру" в Кишиневі вислідом 1:0. Перед цією зустріччю „Дніпро" зазнало поразки на виїзді в Одесу з місцевим „Чорноморцем", який у показнику табелі ігор займає 9-те місце. Донецький „Шахтар" переміг „Ністру" в Кишеневі вислідом 1:0, і цим самим затримав 6-те місце. Київське „Динамо" зазнало чергової поразки з грузинським клюбом Тбилісі „Динамо" 0:1, у висліді чого залишилося на незвичному 8-му місці. Харківський „Металіст" програв на виїзді в Баку з місцевим „Нефтчі" 0:1 і теж залишився на низькому 13-му місці. До закінчення сезону залишилося ще три рунди змагань, які і вирішать остаточні місця та чемпіонат, що їх здобудуть поодинокі клюби.

ГАКІВКА КИЇВСЬКИЙ „СОКІЛ" В ПЕРШІЙ ТРІЙЦІ

Відбувши досі 11 ігор, київська гаківкова дружина „Сокіл" здобула 14 точок і займає у показнику табелі ігор третє місце після ЦСКА (Армія), практично збірна СССР, та московського „Спартака", які мають відповідно 22 і 16 точок. Найбільше ґолів для „Сокола" здобув Голубович.

„ДНІПРО" З ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ЧЕМПІОН СССР

Дня 6-го листопада ц.р. закінчився цьогорічний чемпіонат вищої ліґи СССР, який вперше в своїй історії здобула українська дружина „Дніпро" з міста Дніпропетровська. В останніх змаганнях сезону „Дніпро" перемогло московський „Спартак" вислідом 4:2, хоч для здобуття чемпіонату українським футболістам вистачало закінчити цю зустріч ремісовим вислідом.

Здобувши вперше звання чемпіонів, ця українська дружина задержала дальший престиж цього спорту в Совєтському Союзі, що його вже десятки років тримають українські футболісти в Києві, Донецьку, Львові, які здобували звання чемпіонів або чаші СССР. Варто пригадати, що в 1973-1975 роках тренером тієї дружини був Ігор Чупенко, який вже від 1976 року є директором і головним інструктором копаного м'яча в Спортовій Школі УСВТ „Ч.Січ".

Тепер головним тренером „Дніпра" є Володимир Ємець, провідником (начальником) Геннадій Жиздик. У чемпіонському складі „Дніпра" виступали такі змагуни: С.Краковський, В.Консевич і О.Ємець — воротарі; В.Зуєв, О.Лисенко, А.Ділай, В.Устинов, Ю. Миргородський, В.Таран, О.Червоний, Ю.Шарипко — оборонці; В.Устимчук, М.Федоренко, О.Серебянський, Г.Литовченко, В.Кузнецов, В.Кривенко — помічники; В.Лютий, О.Таран, О.Погорєлов, О.Протасов і О.Назаренко — напасники.

Кінцевий показник ігор вищої ліґи СССР 1983-року

	Точок	Ґолів
Дніпро, Дніпропетровськ	49	63:36
Спартак, Москва	45	60:25
Динамо, Мінськ	43	51:34
Зеніт, Ленінград	40	43:32
Жальґіріс, Вільнюс	39	38:36
Торпедо, Москва	38	40:34
Динамо, Київ	38	50:34
Чорноморець, Одеса	37	44:46
Шахтар, Донецьк	35	48:40
Пахтакор, Ташкент	35	37:34
Металіст, Харків	32	38:40
ЦСКА (Армія)	32	37:33
Нефтчі, Баку	30	32:38
Арарат, Єреван	29	29:47
Динамо, Москва	28	30:37
Динамо, Тбилісі	27	41:48
Торпедо, Кутаїсі	18	26:58
Ністру, Кишинів	10	19:73

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ СКУБ'ЯК, член УНС Відд. 115-го ім. Тараса Шевченка в Кантоні, Огайо, померла 9-го серпня 1983 року на 86-му році життя. Нар. в 1898 році в селі Стефакова, Україна. Членом УНС стала в 1935 році. Залишила в смутку дочку Софію та синів Івана, Стефана і Альберта. Похорон відбувся 12-го вересня 1983 року цвинтарі Кальварія в Масіл..вон, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Бабич, секр.

ПЕТРО ШВАЙЛИК, член УНС Відд. 342-го Т-ва „Запорозька Січ" в Картереті, Н.Дж., помер 26-го вересня 1983 року на 86-му році життя. Нар. 2-го липня 1897 року в Україні. Членом УНС став 1922 року. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 29-го вересня 1983 року на цвинтарі св. Ґертруди в Колонії, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Елізабет Погода, секр.

ЕРНА ЛИСКО, член УНС Відд. 92-го ім. Івана Франка в Портленді, Орегон, померла 14-го вересня 1983 року на 57-му році життя. Нар. 1927 року в Одесі, Україна. Залишила в смутку мужа Григорія і дві двоєрідні сестри. Похорон відбувся 17-го вересня 1983 року на цвинтарі „ФорестЛовн" в Ґрішем, Орегон.

Вічна Їй Пам'ять!
Микола Горбулик, секр.

СОФІЯ ЛІЩИНСЬКА, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" в Філядельфії, Па., померла 17-го вересня 1983 року на 77-му році життя. Нар. 23-го квітня 1906 року в Комарні. Членом УНС стала в 1950 році. Залишила в смутку мужа Михайла, дочку Ірену Караман з мужем і дітьми та синову Еріку з дітьми. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
І. Кнігницький, секр.

ОЛЯ МАШТАЛІР, член УНС Відд. 25-го Т-ва „Свобода" в Джерзі Сіти, Н.Дж., померла 25-го вересня 1983 року на 62-му році життя. Нар. 1921 року у Львові, Україна. Членом УНС стала 1966 року. Залишила в смутку мужа Зенона.
Похорон відбувся 29-го жовтня 1983 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа.

ВОЛОДИМИР ІВАН ПОШИВАК, член УНС Відд. 50-го в Лорейн, Огайо, помер 5-го липня, 1983 року на 70-му році життя. Нар. в Алтуні, Па. Членом УНС став в 1939 році. Залишив у смутку дружину Катерину, синів Володимира і Алсона та дочку Катерину Соломон. Похорон відбувся на цвинтарі Ридж Гилл Меморіял Парк в Лорейн, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Трипняк, секр.

ЮЛІЯ ВАНА, член УНС Відд. 112-го С-ва св. Марії в Пармі, Огайо, померла 7-го серпня 1982 року на 67-му році життя. Нар. 1-го жовтня 1914 року в Огайо. Членом УНС стала в 1933 році. Залишила в смутку сина Ларрі і дочку Ширлі Фокс. Похорон відбувся 17-го серпня 1982 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Мері Капраль, секр.

ПЕТРО РАД, член УНС Відд. 481-го ім. Івана Франка, в Карнеґі Па., помер 19-го серпня 1983 року на 78-му році життя. Нар. 1-го липня 1905 року в Саноці, Україна. Членом УНС став в 1967 році. Залишив у смутку дочок Олену Байду і Маріянну Арчер; шістьох внуків і брата Антона. Похорон відбувся 22-го серпня 1983 року на цвинтарі св. Тройці.

Вічна Йому Пам'ять!
Гелен Возняк, секр.

ОКСАНА ДАЧИШИН, член УНС Відд. 150-го в Пітсфілді, Масс., померла 21-го вересня, 1983 року на 74-му році життя. Нар. 20-го липня 1909 року в Україні. Членом УНС стала в 1951 році. Залишила в смутку племінника Йосипа. Похорон відбувся 23-го вересня 1983 року на цвинтарі св. Духа в Вейтлі, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

ВАСИЛЬ ГОРДИШИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 130-го Б-ва св. Володимира в Ню Йорку, Н.Й., помер 7-го жовтня 1983 року на 79-му році життя. Нар. 24-го травня 1904 року в Жидачеві, Зах. Україна. Членом УНС став 1955 року. Залишив у смутку дружину Бетсі і двоє дітей. Похорон відбувся 11-го жовтня 1983 року на цвинтарі св. Реймонда в Бронксі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Юрій Юрків, секр.

ЛЮБОМИР МИХАЙЛО ЛАМПІКА, член УНС Відд. 5-го в Асторії, Н.Й., помер 8-го жовтня 1983 року на 37-му році життя. Нар. 2-го січня 1946 року в Мюнхені, Німеччина. Членом УНС став 1981 року. Залишив у смутку дружину Християну, батьків Любомира і Марію і сестру Віру Ґайдоч. Похорон відбувся 12-го жовтня 1983 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЧЕТВЕР,
15-го ГРУДНЯ 1983 р.

Бруклин, Н. Й. Річні збори 325 Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі, 173 N. 5th Street, Brooklyn, N.Y. Проситься членство прибути. — В. Цюпа, секр.

НЕДІЛЯ,
18-го ГРУДНЯ 1983 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні і річні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Йосафата з таким порядком нарад: відкриття, відчитання протоколу з попередніх зборів, звіти — фінансовий, хворих і дискусія. Опісля Річні збори. Звіти з річної діяльности, К. Комісії і вибір нової Управи на 1984 р. Просимо членів прибути. Вкладки можна вплачувати вже від 1:30 по пол. в тій же залі. — Ст. Васьків, пред., Ст. Приймак, фін. секр., Ст. Мартинюк, кас., Дм. Марґолич, гол. К. К. Анна Васьків і Марта Пристай. Катерина Марґолич і М. Заводецький — чл. Управи.

НЕДІЛЯ,
18-го ГРУДНЯ 1983 р.

Дітройт, Миш. Річні загальні збори 175-го Відділу, о год. 2-ій по пол. в залі УНДому, 4655 Мартін вул. зі слідуючим порядком нарад: 1. Відкриття й узгіднення порядку нарад. 2. Вибір Президії. 3. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 4. Звітування: а) Управи, б) Делеґатів, в) К. Комісії. 5. Слово гол. радного і голови Округи УНС РОМАНА ТАТАРСЬКОГО. 6. Дискусія над звітами. 7. абсолюторія уступаючій Управі. 8. Вибір нової Управи. 9. Справи різні; внески і запити. 10. Закриття ділової частини Зборів. Безпосередньо після нарад, при каві і солодкім, відбудеться висвітлення фільму „Всенародна Маніфестація у Вашінґтоні, 2. Х. 1983 р.". Якщо на означену годину не прибуде відповідна кількість членів, збори почнуться о півгодини пізніше, без огляду на кількість приявних. Участь усіх чл. дуже побажана. За Управу: В. Папіж, гол., П. Семеґен, прот. секр., Я. Базюк, фін. секр.